

**OUR
LIFE**

**НАШЕ
ЖИТТЯ**

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St. Philadelphia, Pa. 19141

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Січень ч. 1. January 1973

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXX. СІЧЕНЬ Ч. 1

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Любович

Редакційна Колегія:
Марія Барагура, Марта Бачинська,
Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександр Різник, Марта Тарнавська

Адреса Редакції:
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19131
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії ... 2 ф. ст.
Річна передплата в Австралії .. 4 а. д.
Річна передплата у Франції ... 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 200 б. фр.

Поодинокое число 80 центів

Календарець СУА

- 21 січня — Окружний З'їзд — Окр. Рада СУА в Шикаго
21 січня — Щедрий Вечір — 20 Відділ СУА у Філядельфії
28 січня — Ювілей 40-ліття — 35 Відділ СУА в Озон Парку
11 лютого — Ювілей 25-ліття — 53 Відділ СУА в Дітроїті
11 лютого — Ювілей 40-ліття — 42 Відділ СУА у Філядельфії
18 лютого — Окр. З'їзд — Окр. Рада СУА в Дітроїті
25 лютого — Окр. З'їзд — Окр. Рада СУА у Нью Йорку
1 квітня — Вечір „Червоної Калини“ — 43 Відділ СУА у Філядельфії
4 березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада СУА у Філядельфії

OUR LIFE

VOL. XXX. JANUARY No. 1

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 017304

Editor: Ulana Liubovych
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscription
in England 2 pound sterling
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscription
in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

З М І С Т :

	Стор.
Скарби народної словесности	1
У. Л.: Нова Редакційна Колегія	2
Олена Климишин: 50 світличок на 50-ліття	3
Катря Гриневичева: Варка	4
С. Л.: Біографічне — Катря Гриневичева	5
У. Любович: Гімни сонцю — Інтерв'ю із С. Ладою	6
Ярослав Острук: Дарунок	9
З листів до Редакції: О. Тишовницький: Сватання	11
Друкарські і недрукарські чортити	11
Дитяча словесність	11
Нові видання	12
Вісті з Централі	13
Хроніка Округ — Округа Клівленд	14
Річні Збори	18
Посмертні згадки	19
Замість квітів	20
СФУЖО	21
Наше харчування	23
Косметика зимою	24
Українська вишивка	25
T. Bishop: I Remember Christmas	26
What to read	27
J. Andrews: An All-American learns Ukrainian	
Нашим малютам	29
Л. Бурачинська: Історія однієї приязні	31

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“**АНГЛІЯ:**

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o No. 7 887 93 de Paris
26 rue de Torcy, Paris 18-e, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

Знов появилася в продажі книжка

НАТАЛІЇ КОСТЕЦЬКОЇ

КУХОВАРСЬКІ ПРИПИСИ

яка вміщує зшитки:

М'ясиво, Городина й овочі, Печиво

Ціна 3 дол.

Замовляти в адміністрації нашого журналу

УКРАЇНСЬКІ ГОСПОДИНІ! УВАГА!

Вже вийшла з друку книжка

ЗЕНОВІ ТЕРЛЕЦЬКОЇ

Українські страви

Давні приписи з Галичини.

Коштує в твердій обгортці 7 доларів разом із пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

На обгортці:

Софія Лада

Власність Чарк Санторе

Зимове сонце — акрилик

Sophia Lada

Winter Sun—Acrylic

Світл. Братів Безушко — Й. Сімон Студіо

Photo: Joseph Simon Studios

СКАРБИ НАРОДНЬОЇ СЛОВЕСНОСТІ

Народні старовинні обрядові пісні, а особливо ті, які зв'язані з такими святами як Різдво (колядки і щедрівки), або Великдень (гаївки) це незвичайно цікаві, поетичні, повні кольоритних порівнянь, метафор, а інколи і дотепу. Помимо цього, що пов'язані вони з християнськими святами, залишилися у них елементи дохристиянських вірувань та обрядів. Містимо сьогодні декілька таких коляд та щедрівок,

ПОЧАТОК СВІТА

Коли не було знащада¹ світа

*Подуй же, подуй, Господи, із святим духом
по землі.

Тогди не було неба, ні землі,
А но лем було синое море,
А серед моря зелений явір.
На явороньку три голубоньки,
Три голубоньки радоньку радят,
Радоньку радят, як світ сновати:
Та спустимеся на дно до моря,
Та дістанеме дрібного піску —
Дрібний пісочок посіеме ми,
Там нам ся стане чорна земляця.
Та дістанеме золотий камінь —
Золотий камінь посіеме ми,
Та нам ся стане ясне небонько,
Ясне небонько, світле сонінько,
Світле сонінько, ясен місячик,
Ясен місячик, ясна зірниця,
Ясна зірниця, дрібні зіздочки.

Кальниця. Із збірки І. Вагилевича.

БОЖА МАТИ ВИПУСКАЄ ГРІШНІ ДУШІ З ПЕКЛА

Ой, в Єрусалимі рано задзвонили, —

*Щедрий вечір та добрий вечір
та добрим людям на здоровля!

Ой, сів Христос та вечеряти,
Прийшла до його та Божая Мати.
„Сідай, сідай, мати, з нами вечеряти!“
— „Ой, спасибі, синку, за цю вечеринку!“
Ой, дай мені, синку, золоті ключі,
Треба рай і пекло тай поодмикати,
Праведні душі тай повипускати.
Тільки отієї тай не випускати,
Що у пятниченьку рано поснідала,

¹ спочатку

* Рефрен повторяється після кожної стрічки

взятих із праці Філарета Колесси „Українська усна словесність“ яка вийшла накладом фонду „Учітєся, брати мої“ у Львові у 1938 р. У праці тій можна найти ціле багатство пісень, при чому Ф. Колесса черпав їх із різних записів. Найти там можна наприклад пісні які записав з голосу Лесі Українки її чоловік Климентій Квітка, хоч би різдвяну сценку „Коза“.

А у неділеньку рано проспівала,
Що рідную неньку та й налаяла,
Ще й не налаяла, тільки подумала“.
Ой, і щедрий вечір та і добрий вечір.

Королівка. А. Конощенко, Укр. пісні з нотами,
I. 1900.

СВЯТІ ТРУБАЧІ

Гей, знати, знати, котре господар,
А то господар на імя Іван.
Єго подвіря сріблом леліе,
А в єго дворі два-три королі:
А перший король — то сам Господь Бог.
А другий король — то святий Юрій.
А третій король — то святий Дмитро.
В святого Дмитра трубочка срібна,
В святого Юра — з буйного тура,
А в Господа Бога з єдинорога.
Ой, як затрубів й а святий Дмитро, —
Гори, долини копами вкрили.
Ой, як затрубів й а Юрій святий, —
Всю кригу розбив, дерево розцвив.
Ой, як затрубів сам Господь з неба, —
Врадувалася на роли скиба,
На роли скиба, у мори риба,
У мори риба, у поли зіля,
У горах зіля, у стогах зерно.
Всі ся церковці порозтворали,
Всі ся свічечки позажигали;²
Коло престола стоїт Никола,
Господа славит, три служби служит:
Гой, першу службу за господаря,
За господаря на імя Йвана;
А другу службу — за господиню,
За господиню на імя Анну;
А третю(ю) службу — за челядочку,
За челядочку, за худобочку.

Ясенів горішній, п. Косів. Гнатюк: Колядки.

² позасвічували

НОВА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Новий календарний рік починає наш журнал з новою Редакційною Колегією. Склад її, поданий на обкладинці цього числа, затверджений Екзекутивною СУА. Із до-теперішніх членів осталися пані: ред. Лідія Бурачинська, д-р Ната-лія Іщук та Марта Тарнавська. Сторінку нашим малятам редагу-ватиме як досі поетка і письмен-ниця Ганна Черінь.

Хочеться коротко познайомити читачок із тими, хто буде від те-пер співпрацювати із Редакцією і матиме вплив на зміст і форму „Нашого Життя“.

Із панею ред. Лідією Бурачин-ською, яка була головною редак-торкою „Нашого Життя“ впро-довж 21 літ, знайомити читачок не треба. Вона буде надалі служити своєю працею, порадами і досві-дом, зокрема вести мистецьку ча-стину „Нашого Життя“, а з допо-могою д-р Наталі Іщук пригото-вляти сторінки СФУЖО.

Марія Кушнір Барагура, наро-джена в Волчишовичах, Судово-Вишенського повіту. Закінчила гімназію „Українського Інституту для Дівчат“ в Перемишлі. Ступінь магістра славістики здобула на львівському університеті в ділянці української філології за працю „Іван Франко, як дослідник фолк-льору“. Під час студій у Львові була членом Гуртка Студентів У-країністів, і вела при ньому під-готовні курси, до іспитів із старо-церковно-слов'янської мови. Нале-жала до Т-ва П. Могили, ціллю я-кого було давати популярні допо-віді на провінції. Була членкою Секції Студенток при Українській Студентській Громаді.

До СУА вступила в 1964 році. Була містоголовою й пресовою ре-ференткою 82-го Відділу. З пе-реходом до 64-го Відділу займала пост пресової референтки і допи-сувала до „Свободи“ й „Нашого Життя“.

Марта Бачинська народилася у Львові — емігрувала із сімєю по-через Пассау і Регенсбург до ЗСА, де прибула у 1949 році. Тут після закінчення середньої школи студіювала в Гантер Каледжі де

здобула ступінь В.А. Ще 13-ти літ-ньою дівчинкою написала байку, що була друкована в „Свободі“. Видавала стінну газету у Пласті (2-ий курінь юначок ім. Лесі У-країнки), дописувала до „Го-туїсь“ та „Веселки“. Після закін-чення студій впродовж п'яти літ дописує до „Свободи“ — репор-тажі із свят, політичних конвен-цій, статті на актуальні теми, а теж рецензії на книжки і час-до-часу байки. Цю журналістичну ді-яльність мусіла перервати коли одружилася та треба було опіку-ватися своїми дітьми. Тепер коли діти підросли працює знову і по-годилася співпрацювати в Редак-ційній Колегії.

Любов Абрамюк-Волинець — народилася у Делятині на Гу-пульщині. До США прибула у 1949 р. Студіювала у Гантер Ка-ледж мови, як головний, а істо-рію як побічний предмет, а опісля в Колумбійському університеті, де у 1963 році одержала ступінь ма-гістра бібліотекарства. Від 1961 р. працювала в Нью-Йоркській Пуб-лічній Бібліотеці в слов'янському Відділі як каталогізатор і довід-кова бібліотекарка. В роках 1968-1970 вчила історію української культури у школі українознав-ства. У 1969 році одружилася із адвокатом Юрієм Волинцем (мол.). Від 1946 р. належить до Пласту (курінь „Ті що греблі рвуть“). В Головній Управі СУА є культурно-освітньою референт-кою. Співпрацює над біографічним словником, що його має видати СУА. Часто виступала з доповідя-ми або у панелях, що їх пригото-вляв 64-ий Відділ СУА у Нью Йор-ку. Оповідання, які вона перекла-дала з англійського, містила Ук-раїнська Літературна Газета.

Світліяна Луцька закінчила Ган-тер Каледж із ступнем В.А., а сту-пінь магістра одержала в Прат Ін-ституті. Працює в Ньюйоркській Публічній Бібліотеці в слов'ян-ському Відділі. Співпрацює над бі-ографічним словником про визнач-них українських жінок, що його має видати СУА. Виступала із до-повідями переважно на літератур-

ні теми. Активна пластунка („Ті що греблі рвуть“).

Олександра Різник народилася і росла у Нью Йорку. Батьки Михай-ло Ликтей та Евдокія Гринишин брали живу участь в організова-ному житті української спільноти. Мати була заступницею голови 1-го Відділу СУА — тепер є член-кою 4 Відділу СУА. Закінчила Гантер Каледж і 25 років працює як вчителька. Одружена із Іваном Різником — мають двоє дітей — дочку і сина — обоє одружені. Впродовж 13 років була головою 53-го Відділу СУА в Асторії, те-пер є членом 72-го Відділу. Була головою Окружної Ради Нью Йор-ку, членом музейного комітету. Любить мистецтво, книжки. Грає на фортепіяні, малює. Англійської мови не знала перед тим заки по-чала ходити до школи.

Тепер є членом Головної Упра-ви СУА на пості містоголови.

З іменем Марти Тарнавської стрічались читачки від літ, не тіль-ки як одной із членок Редакційної Колегії „Нашого Життя“, але теж поетки та письменниці, що друку-валася в різних журналах та у збірниках Об'єднання Письменни-ків „Слово“. У 1972 р. вийшла збірка її поезій „Хвалю ілюзію“.

Народилася вона в Україні, се-редню школу закінчила в Зальц-бургу, а університет у Філадель-фії. Працює у Правничій бібліоте-ці Пенсильвенського університету.

Була ініціаторкою постанови бі-бліотеки, яку zorganizував пл. ку-рінь „Чортополохи“ спільно з „Рідною Школою“. Бібліотека розвиває успішну діяльність, у чо-му велика заслуга куріня який во-на очолює.

Одружена з поетом і літератур-ним критиком Остапом Тарнав-ським. Мають вони двох синів — Марка і Максима.

Редакційна Колегія вперше зій-шлася у Нью Йорку 16 грудня 1972 року, на жаль, не в повному складі, бо три членки були пере-шкоджені, але все таки цю зустріч треба уважати дуже корисною. Передусім дала вона можливість познайомитися членкам колегії.

Обговорено в загальному схемі змісту „Нашого Життя“.

Як відомо, справа „Нашого Життя“ стала на терені США пекучо-актуальною хоч би з огляду на фінансову ситуацію журналу. „Наше Життя“ було предметом нарад як Головної Управи, так і Екзекутиви США. Загальні напрями — висліди цих нарад треба було подати до відома членкам Редакційної Колегії. Вив'язалася жвава дискусія, яка виявила, що членки мають дуже різноманітні зацікавлення і підхід до справи журналу. Треба це уважати дуже позитивним, бо, поперше, живість дискусії говорить про те, що справа журналу не є членкам Колегії байдужа, а різноманітність зацікавлень та можливість взаємного зрозуміння обіцяє корисну співпрацю.

Узгіднено, що на сторінках журналу слід порушувати проблеми не тільки нашої спільноти, але обговорювати такі, якими тепер живе світ, а теж справи які виникають із життєвих умовин сучасного світу. Ці теми часто наша преса оминає, мабуть уважаючи їх драстичними, треба ж хоч інформувати про них наших читачок. Справи не перестають існувати від того що їх промовчують.

У загальному присутні уважали, що проблеми треба ставити чітко, без надто „делікатного“ тону та непотрібної дидактики, так, щоб спонукати до реакції. Надто вигладжений тон тільки затемнює картину. Далше обговорено у загальному плян „Нашого Життя“. До наступної зустрічі членки Колегії приготують свої конкретні пропозиції. Треба слідити за пресою та подіями не тільки серед нашої вузької спільноти, але теж на Україні та й у цілому світі.

Дружня атмосфера наради, а теж, як сказано вище, жива реакція на обговорювані проблеми, дозволяє надіятися, що співпраця усіх членок Колегії буде цікава та корисна.

Як щороку, так і тепер, Редакційна Колегія мала вибрати „молодий талант року 1972“. Одноголосно признано таким талантом мисткиню Софію Ладу. **У. Л.**

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

50 СВІТЛИЧОК НА 50-ЛІТТЯ

З червнем цього року Осередок Дошкілля ЗСА розпочав у шоденнику „Свобода“ — відділ „Дошкільне Виховання“. У склад Осередку Дошкілля входять три жіночі організації, що на терені Америки організують дитячі світлички. Осередок цей постав для координації праці і взаємної дії у виховній ділянці. Крім США входять туди Український Золотий Хрест і Об'єднання Жінок ОЧСУ.

Тому, що США має найбільше число дитячих світличок, вклад нашої організації у виховну ділянку дуже помітний. Досі від 1969 року Виховна Референтура США редагувала в „Нашім Житті“ сторінку „Наші Світлички“. Зацікавлення світличками росте, у зв'язку з тим слід у пресі подавати більше і частіше відомості про виховну дію, головню дошкілля, підставу української виховної системи. Рубрика ця є в першу чергу для батьків. Пишу для батьків, а не тільки для матерів, як у нас втерлося, бо і батько і мати є відповідальні за виховання дитини. Тільки гармонійна співпраця батька і матері дає позитивні висліди. Молоді батьки мають вимоги до української світлички. Вони хотіли б, щоб українська світличка плекала не тільки українство (якого українська дитина в іншій садочку не дістане), але також приготувляла дитину до школи згідно з новими й модерними вимогами. Рубрика ця є також і для вчителів дошкілля. Просимо подавати у ній свої завваги і спостереження щодо навчання у світличках, про методику праці, підхід до дітей і труднощі у веденні світлички. Ми із свого боку будемо інформувати про посібники, їх пристосування і оцінку. Просимо отже писати до тої рубрики, подаючи свої думки, які методи застосувати в українській світличці тощо. Багато батьків захоплюються методом Монтесорі. Вона була уживана у нас на Україні. Цікаво було б почути на ту тему завваги тих, що працювали у дошкіллі на рідних землях. Рубрика ця одначе головню для бабків, для усвідомлення важливости дошкільного

виховання, а з тим і поширення сітки дитячих світличок. Дуже часто мале зацікавлення батьків є перешкодою в організації світлички. Трудно, ніхто дитини силою не затягне, як батьки не є переконані в тому, що для повного розвою їх дитини, як духового так і фізичного, є потрібне товариство одноклітків, що дає світличка. Це їх дитина і за неї батьки є у першу чергу відповідальні. Наскільки в батьків є розвинуте почуття відповідальности щодо свого походження, настільки вони дбають про те, щоб їх дитина росла і розвивалась у рідній духовості, в своєму середовищі. Відомо, що світ не любить безбатченків. І тому батьки, перші виховники і провідники дитини в її дуже раннім віці, повинні про це знати.

Вік дошкілля найважливіший у розвою дитини, одначе він дуже коротко триває і тому змарнованим не може бути. Колись історія осудить батьків, виховників і організації, покликані до цього, всю нашу громаду, що в нових країнах поселення, маючи на це дуже догідні умови, спільно не подбала про виховання молодого покоління. Справа виховання це справа цілої громади. Якщо мова про нашу організацію, то це справа виховних референток тих Відділів США, що мають контакт із дитми дошкільного віку — молодечих Відділів Союзу Українок Америки.

Це моє звернення, гаряче бажання до всіх батьків, виховних референток США, учительок дошкілля і всіх, що розуміють наш обов'язок щодо виховання молодого покоління на позитивних членів нашої спільноти: всі разом доложімо всіх старань, використаємо всі можливості в організації дитячих світличок, щоб клич 50 дитячих світличок у п'ятдесятиліття США не був тільки кличем, а став дійсністю. Тоді також і ця скромна рубрика стане сторінкою, що в ній радо будемо себе інформувати про наші осяги і нові почини розбудови дитячих світличок.

Олена Клімишин

Виховна Референтка Головної Управи США.

Полохо спалося Варці цієї ночі, переверталася до розсвіту на своєму ветошньому ліжничкові, грізну брову силяла за чоловікове плече поруч, під богомазами. Паламар, як сидів учора над своєю вічною струганиною, так ляг, мало не у капелюсі з крапканим перцем джої, без якого, як без доброї ознаки, не було для нього „ціпкої“ роботи. Хіба з таким годедн удержати хату в ладі, хочби вробив руки по шию? Ех, коби м і не їла, та щоб я лягла як газдиня!

Паламариха думала на голос, вела ним гей перед дзеркальцем, у голлосові ярке літо.

Трохи, й під скриною стало сино, повз мисника червоно. Писаний полонинський когут, усяка фарба! Упишнено розпустив косиці на старосвітській печі. Сонічко озирнулося на новий деньок, вітровий. Паламариха скочила сердито з лігва, шевельнула тугою попружкою вкруг стану, кінці вдарили об лаву, торкнула сюди-туди жолобоквані горшки з чорним скливом. Не виспалася! Вечором прогнала дракного світлаза, що нічлігу жадав, для того.

— Нехай-би я розсипався, як та глина під ногами, коли що украду! — кляв дико. І розтер землю постолом.

Схопилася, що ватру цей з хати учинить, — і так пропала, як мід бажана, Варчина ніч.

Шибки стали біліти. Варка позіхнула й поблідила. Споровате, як хміль повітря стояло верх паламарських стружин, деревляного винограду та лелій для кіота. Клей збурився й розкис. Сад у глибині обійстя здався божим раєм і сама думка про нього була ясно пахлива. Кинути б вікнами на боки, аж цвенькнуло б під саму Ватунарку.

Ой-га! Від коли хата хатою, вони глухо зариті в бервена, а паламар... не дай Бог встрявати у прадідне!

Ось лежить він собі, завальний, колодистий, як медведиця, що з тулуками лягла край водопою й гадки йому, нежурникові, немає.

Хрестиком підписується, ні вбратися, ні говорити, але яка різьба під пальцями, нова церков, яка!

— Йване! — закликала уже м'яко, з материнським подивом у серці — Йване! Сонце на горі, люди на селі!

А сама отворила хатні ворітця з многовічним вирізом на рушницю, стала на порозі, зраділа далині:

— Сонічко святе, тепле, прекрасне...

І тут прошиб Варчину душу намір дивний, твердий і нечуваний: Коли не обійти, то об'їхати долю.

Та хіба у людей є спокій для нечуваних намірів? Ось уже й косар перед нею, сторонський, молодячок:

— Мамочко, душко! Припрятте мені косу, Бог би вас окрив!

Кинув заліззя, а сам як чудовий хижий птах полетів понад сіножати здобувати косьбу.

Устав і паламар, обтиснув поясок і хотів, було, класти уже на голову крисаню-помічницю, але подумав і повізся до обори ліворуч хоромів.

— Багруню, Багре, донику... Почіхаю за ушко, соли дам... Підеш під смерічку, в холодок... Ласійку, сюди, бахуре гадячий...

— Чи не витягнув би ти води, нежурниче мій? Торочиш такої памороки, аж в'яну.

— Тихо, Варко, не скигли. Ми гей два прутики однолітки. Це весела паморока, далєбі. А он, глянь, наша ворона прийшла по хліб. Їдж, сирото, їдж.

Ще говорив, як понад гаджуги, понад розкохані сади постелився високий, стрілистий крик, а за ним другі, рвані й дрібненькі. Хата у полі, з деревляним гребенем над кривлею, ніби заходила настрашено проміж жовті грозна квіток.

Наслухували усі, ворона теж.

— Черленюк жінку збиткує, — блакитно заморгав віями паламар. — Он як Гафійка бігає з братиком коло кошиці. Як мала вівця, не знає, що їй робити.

Варка стала строга, з потемнілих очей злетів карий блеск:

— Не бороніться, то й збиткує.

То він зі стиду так... Василю вибрати до громади, до ради, а він — ні, тай ні... Що? Я буду в хаті, а ти меш радити? Вона уступила, його вибрали... Та він не годедн сорому забути!

Забіліли насмішливо Варчині зуби:

— Жди! Вже я у цьому буду, село на нього пушу!

Громадський суд, батіг страшний! Поставимо свою раду, мудрих людей, сиві голови... Нікому до нас діла не буде, бо вона людяна, не політиканцька. Стане тверде право, та воно подружа не ме ломити, переконає до поправи... В нас є стільки заруди, що ми нікого, крім самих себе не потребуєм. Ми годні усякого, який де не є, безчесника, гей старця по світі пустити!

Паламар засуятився гостро з ласою вороною, заціпував пазуху. А Варка своє:

— Податок нести, поки свинку згодує? Поле купити, завдатку треба? Для такого в громадській касі ні нитки! Все тікатиме, коли він на дорозі. А захворіє, рідний брат не прийде, — бо батіг буде для всіх!

Змовкла Варка, відступила на свою матірну пайку під грушами, стала ходити в чотири напрями добрим, розставним кроком, як майстер, що збирається класти угли.

— Ти що, Варко, ей! — гукнув наїжений паламар.

— Міряю, яка завбільшки має бути моя хата. Яка мені неволя, кажи, з тобою в прадідних норах сидіти?

Він розгубився, став кволий у мові як дитина:

— Мені добра й собача будка, аби я тільки дзьобав...

Змилосярдилася велично Варка, засміялася, аж впадинки на загорілих щоках двома радісними рисками:

— Дзьобай свою смеречину, кілька хоч, але, як здумаєш набуватися зі мною у моїх хатах, маєш бути наряджений, як легінь, що княгиню вибирає.

Надплила хмарка, у Василю затихло, зморосив дощ. Ледви Вар-

КАТРЯ ГРИНЕВИЧЕВА

Проминуло понад чверть сторіччя з дня, коли на 72-му році життя відійшла у вічність видатна українська письменниця і громадська діячка Катря Гриневичева.

Катря прийшла на світ 19 листопада 1875 р. в містечку Винники, Галичина, в сім'ї державного урядника Василя Банаха. Молоді роки провела в старовинному місті Кракові, куди перевели її батька на роботу. Хоч у Катрі було ще шість братів, батьки старалися дати всім дітям добру середню і вищу освіту. Катря вчилася у німецькому ліцею, а опісля закінчила учительську семінарію, де з особливою пильністю вивчала світову літературу. Виростала серед польського довкілля так, що майже не володіла українською мовою.

В молодому віці Катря виходить заміж за вчителя Осипа Гриневича та переїжджає з ним на сталие перебування до Львова. Під впливом українського культурного оточення у Львові, Катря на 20-му році життя вивчає українську мову. Студії над мовою продовжує до кінця життя. Збагачує та поглиблює своє знання, що опісля корисно відбивається в її творчості.

Перші письменницькі спроби це книжечка „Батько Петро і його діти“, а далі „Григорій Квітка Основ'яненко, його літературна творчість“ (1893 р.).

Катря Гриневичева все більше заглиблюється в українське літературне життя і, захоплена І. Франком та В. Стефаником, мі-

ка і д'хаті, поскакав лугами, як срібло на току. Але вона мов нічого, через вориння та в село.

— Куди це ти? — скрикнув паламар уже добре лютий. — Злива йде!

— Випогоджується! — уповіла з силою. — Йду поміж жінки продумати стрим на розхристанців — громадський суд!

Львів, 1934.

стих свої поезії, оповідання, а згодом і статті в журналах „Літературно Науковий Вісник“ та „Буковина“. В 1909 р. приймає редагування дитячого журналу „Дзвінок“ і виконує цю працю до 1911 р. Катря Гриневичева — мати трьох дітей — з особливою увагою ставиться до виховання української дівчини та всеціло віддається редакторській праці.

Дальший життєвий шлях, завів її до таборів воєнних виселенців у Гмюнді та Гредінгу в Австрії, де в роках 1915-17 вчителювала. Тут на основі пережитого, зарисовується збірка її оповідань „Непоборні“ (1926 р.), присвячена незломному духові українського селянства. Після неуспішних вільних змагань включається всеціло в громадську працю і в 1922 р. очолює центральне об'єднання українського жіноцтва Галичини й Волині — Союз Українок. Побіч громадських обов'язків не перестає працювати над собою, удосконалює мову, особливо любується та вибирає говіркові архаїзми і вивчає княжу старовину.

В 1923 р. появляється її збірка легенд, містично-релігійного змісту „По дорозі в Сихем“, а згодом більші історичні повісті з життя галицько-волинського князя Романа Мстиславича та його родини: „Шеломи в сонці“ (1924 р.) та „Шестикрилець“ (1933 р., 1936 р.).

В 1929 році повість „Шеломи в сонці“ появляється окремим виданням в-ва „Рух“ у Києві з передмовою академіка М. Горбана, який прихильно оцінює вартість твору. Він пише:

„Катрі Гриневичевій, на мій погляд, пощастило віддати кольорит доби і тут найбільшу вагу має сама мова твору. Безперечна річ, для того, хто знає негаразд українську мову, повість Гриневичевої буде важенька, але для того, в кого нема такої перешкоди, зрозуміліше стане багатство мовних образів у „Шоломах в сонці“, яс-

кравіше стануть образи. З „Шоломами в сонці“ є те, що з творами Стефаника. Відібрати їхню мову, підігнати їх під загальну мірку, це значить знецінити ці твори, обезбарвити їх цілковито“.

До пересічного читача не завжди доходили мовні архаїзми чи душевна напруга, якою переняті твори письменниці.

Гриневичева далі працює, поміщує свої статті та оповідання в періодичній пресі. Бурхливі події другої світової війни примушують її покинути Львів і помандрувати з родиною до Німеччини, та опинитися у Берхтесгадені. Тут включається в літературну працю, родяться нові творчі задуми, але слабе здоров'я не дає їх зреалізувати. Після короткої недуги Катря Гриневичева вмирає на 72-му році життя.

Літературна спадщина Катрі Гриневичевої, а саме статті, оповідання, вірші, розпорошена по різних часописах та журналах. У 25-ту річницю її смерті варто б призадуматися над тим щоб їх упорядкувати та видати окремою книжкою.

Гимни сонцю

У. ЛЮБОВИЧ

Світлина роботи братів Безушко — Й. Сімон Студіо

Photo: Joseph Simon Studios

Редакційна Колегія „Нашого Життя“ одногласно визнала мисткиню Софію Ладу молодим талантом 1972 року. Вітаємо!

Надруковане запрошення на відкриття виставки картин Софії Лади — це відбитка її картини „Тіні ночі“. А в каталозі виставки знаходимо назви картин: „Моя пісня“, „Мавка“, „Мандрівка у сон“, „Місячне сяйво“, „Всгняний квіт“, „Білий л'с“, „Світ мрій“, „Чар зілля“. Аж п'ять картин названі „Дерево життя“, а чотири „Обличчя сонця“. Одне і друге — запрошення і каталог, — наче попереджують нас, пригтовляють до того, що маємо побачити на цій виставці.

І справді, стаємо віч-на-віч із за-

Софія Лада й її син Мир у робітні

Sophia Lada and son Mir at the Studio

чарованим світом уяви — поміж фантазією і природою.

Софія Лада розказує, як вона

виконала жіночий акт, а потім щось спснувало її додати до малюнка рослини, які ніби виростають із жіночого тіла, сповивають його. Жінка й природа — одне. І так постала картина „Ріма жила в лісі“. Дуже характеристична для творчості Софії Лади ця сполучка людського і природи. Неначе уссіблення природи, а одночасно перетвілення людини у фантастичні уявлення, зв'язані з природою і повір'ями.

Часто повторяється у неї сонце з людським обличчям. Подібне доводилося бачити на старинних гуцульських дерев'яних свічниках, де вирізьблене, мабуть, примітивним ножиком, з одного боку знак св. Трійці, а з другого сонце з людським обличчям. Софія Лада мабуть цього свічника не бачила. У неї уссіблення соняшного круга, як і дерево життя, впливає з її власного світовідчування. Сонце для неї дуже важливе, — пояснює вона сама — і часто виступає у її творчості. Знаходимо там „Гимни сонцю“, „Сонячні дерева“ і т. п.

Можливо, це її світовідчування близьке тому, яке вело за руку різьбаря-гуцула; подібна близькість до природи і уява, яка надає сонцю людське обличчя. За-

Софія Лада
Тіні ночі —
акрилик

Вл. О. П. Швеци

Sophia Lada
Nocturnal Shadows — Acrylic

одно це близьке, але і дуже далеке, бо у народнього мистця діяла підсвідомість, а у Софії Лади не тільки мистецьки вишколега рука й око, але теж свідомість того, що і як твсрить, що і як хоче виразити.

Я приглядалася її картинам, повторювала їх назви, і прийшли мені на думку поезії Антонича. Не тому, щоб якась картина „люструвала“ ці вірші, але наче б діяло спільне, або дуже зближене джерела надхнення. Пригадалося:

Росте в моєму саді сонце —
похмільна квітка тютю: у.
(„Елегія про перстень пісні“)

Задумуюся над цим, та враз чую:
— Я дуже люблю поезії Антонича, — говорить Софія.

Це так впадає у мої думки, що в першій хвилині я перевірю сама себе: невже я вимовила голосно, а не тільки в думці? Але ні, я певна — це не вийшло поза круг моїх думок. У моїх думках вона ж не читає. Вияснення просте:

Її відчуття так ясно і чітко висловлені в її малюнках, що мимоволі мусить привести на думку таке зближене, майже аналогіч-

Софія Лада Розмова — акрилик
Sophia Lada Bird Talk—Acrylic
Власн.: П-во Рудницькі

не: „сонця гребінь, що його заплітають дівчата“, або „день повіки розплющує й отвірає сонне сонце око“.

Та не тільки поезії Антонича любить Софія. Вона любить гарні слова, навіть інколи шукає їх у словнику; вони теж діють на уяву.

Мистець Петро Капшученко сказав про виставку картин Софії Лади („Америка“ з 11-го листопада 1972 р.), між іншим: „Мова, якою вона промовляла до нас, була чиста, приємна і різна, навяна духом уяви перевтіленої мисткинею у її малярських творах. І та мова була зрозуміла нам“.

Так писав П. Капшученко у рецензії про першу самостійну виставку Софії Лади, що була відкрита у Філядельфії в жовтні 1972 р., у Студії Ю. і Б. Безушків. Та хоч ця виставка була першою, це не значить що Софія початківець. Її картини можна було бачити на різних виставках як американських, так і українських. Брала вона участь у збірних виставках Об'єднання Українських Мистців, у виставках жіночої творчості і т.п. Належить до американської професійної організації мистців Artists Equity Ass'n, якого філядельфійський відділ є дуже активний і часто влаштовує виставки. У жовтні 1972 р. саме була така виставка. Її реклямували у телевізії показуючи картини мистців, а серед них і картину Софії. Ця виставка мандрувала спісля по середніх школах Філядельфії.

Приходить на думку, як добре було б у наших школах показати, якщо не оригінальні виставки, то хоч прозірки з творами наших мистців.

Яка ж була мистецька дорога Софії? Чи цікавило її малювання ще змалку?

— Любила не тільки малювати, але всякі праці, які треба виконувати „руками“.

У середній школі вибрала мистецтво, як головний предмет. У школі належало теж до неї мистецьке оформлення шкільного журналу.

Як учениця середньої школи, була учасницею Мистецької Студії, яку вів (і досі веде) мистець

Софія Лада Дар миру — акрилик
Sophia Lada Gift of Peace—Acrylic

Петро Мегик; крім нього, вчили мистці Андрусів, Мухиг, Кивилюк, Рожск. Там здобула основні вмінності у мистецтві букви і рисунку.

Студія продовжувала, як стипендістка, в Moore College, а далі у Пенсильвенській Академії Мистецтв.

Після закінчення студій працювала в управі міста, де виготовляла моделі будинків на основі їх плянів. Більш творчою була праця в The Philadelphia Civic Center. Там плянували і влаштовували мистецькі виставки. Виконувала декоративні малюнки на стінах, перед показом квітів. Оглядаю прозірки із цих кольорових декоративних наче квітів — кругів.

У своїй мистецькій біографії має Софія Лада дуже різноманітні праці, як ось виріб пластикових вітражів, декоративних кахель або участь у показі мистецтва та ремесла різних народів Artists & Craftsmen Show у великій департаментовій крамниці Ванамейкерс. Тут на очах покупців виконувала декоративні малюнки на дереві. Це зблизило її до прикладного мистецтва, яким і до сьогоднішнього

Запасовий Фонд Нашого Життя

Улітку не було імпрез і через те не могло бути пожертв на цей Фонд нашого журналу. Але з відновленням діяльності восени знов виринула перед нами konieczність — дати міцну фінансову базу для нашого журналу.

Гарний приклад дала Окружна Рада США в Ньюарку. Влаштувавши День Союзянки 29 жовтня 1972, призначила весь дохід у сумі 600 дол. на Запасовий Фонд Н. Ж. А вслід за нею 33 Відділ ім. Лесі Українки в Клівленді переслав дохід із свого 20-ліття в сумі 500 дол. також на ту ціль.

А й інші Відділи США зложили гарні пожертви і наблизились до вище згаданої суми. Зложили на Запасовий Фонд Н. Ж. у жовтні-грудні 1972 р.:

Окр. Рада США, Дітройт	100.00	72 Відділ США, Нью Йорк	200.00
Ярослава Сена, голова		Йоанна Бойко, голова	
18 Відділ США, Пассейк	100.00	73 Відділ США, Бріджпорт	40.00
Євгенія Цікало, голова		Мирослава Чубата, голова	
22 Відділ США, Шикаго	250.00	81 Відділ США, Дітройт	25.00
Анна Білинська, голова		Олена Лісківська, голова	
28 Відділ США, Ньюарк	150.00	82 Відділ США, Бронкс	200.00
Євфрозина Мартинець, голова		Софія Раковська, голова	
32 Відділ США, Ньюарк	25.00	90 Відділ США, Філадельфія	50.00
Дж. Савчак, голова		Люба Процик, голова	
49 Відділ США, Бофало	65.00	93 Відділ США, Гартфорд	100.00
Марія Панків, голова		Анна Любинська, голова	
56 Відділ США, Дітройт	25.00	96 Відділ США, Дітройт	100.00
Софія Шумило, голова		Віра Андрушків, голова	
63 Відділ США, Дітройт	125.00	104 Відділ США, Нью Йорк	100.00
Ірина Лончина, голова		Стефанія Курис, голова	
67 Відділ США, Перт Амбой	10.00	108 Відділ США, Нью Гейвен	25.00
Анна Баралецька, голова		Ніля Павлюк, голова	
69 Відділ США, Лорейн	25.00		
Марія Дейчаківська, голова			

ЕКЗЕКУТИВА США

дня займається. Оглядаю шкіряні брошки, цікаво розмальовані, дерев'яні і керамічні кахлі-плитки, вироби з металю.

Її, сказати б, сюрреалістичні картини вдержані у пригнетених „таємничих“ кольорах, але декоративні композиції, у яких часто повторяється мотив сонця та дерева життя, — веселі та різнокольорові. Софія розказує, що її цікавило, як можна заповнити геометричну форму, напр., кола. Взори її кахель та навіть брошок зближені до її декоративних картин.

На своєму „конті“ має ще Софія виконувати афішів, ілюстрації для „Нашого Життя“, обгортки, наприклад, для календаря Самопомсчі.

Раз ми при темі школи — розмова сходиться на дітей. Софія завважує, що дітей дуже притягає фантазія. Це видно, коли діти відвідують виставку. Її син Мир також цікавиться усім фантастичним. Свідчить про це теж його кімната,

де знаходимо відповідно дібрані картини тощо.

Треба теж згадати про проектування і виконання масок для дитячої виставки „Пан Коцький“, праці в ділянці декорації, кераміки.

Окрема ділячка, якій треба присвятити більше уваги, це посібники для дошкільного віку, які видає „Освіта“, а співпрацює п. Ярина Грабовенська-Телепко. Досі вийшли кольорові складанки „Хата“ і „Гаївка“. Мапа України це складанка областями, окремо нарисована мапа України з деталями. Це достосоване до підручника географії і затверджене Шкільною Радою для вжитку шкіл. Згадати слід складанку азбуки у формі шахівниці та листки для малювання „А вже весна, а вже красна“.

Розмова ведеться у помешканні Софії Лади. Її картини в інтимній атмосфері дому набирають додаткового чару і дають його теж хатній обстановці. Приглядаюся картинам із різних етапів творчо-

сти Софії Лади. Ось, як вияснило мені мисткиня, одна картина із серії дев'ятох намальованих темперою на дереві, коротко після закінчення Академії. Ця носить назву „Мавка“. Оглядаю цей акт, який перемилювався у картину „Ріта жила в лісі“, та велику картину „Діви зелене жевріння у місячній тузі“. Як видно, справді у Софії слова дають інспірацію — надхнення.

Але в помешканні, крім власних картин, кераміки, кахель ітп. можна знайти багато гарних предметів, які Софія вміє вибирати серед антиків та склепів із різною „збираниною“. Для цих предметів вміє вона знайти навіть ужиткове застосування в домашній обстановці. Насувається тут думка про т. зв. „вдячність предметів“, які коли до них відноситися з любов'ю набирають нового блиску. Наша розмова продовжується і не знати, куди дівся час. Це тому, що у Софії Лади багато зацікавленень, отже і тем для розмови.

Виставка С. Лади була успішна не тільки тому, що на відкриття прибуло багато людей, але теж тому, що стрінулася вона з дуже добрим оцінками О.Т. в Новому Шляху, та П. Капшученко в „Америці“ та теж значну кількість картин розпродано. На мою думку, це тому, що в її творах нема нічого штучного, існує співзвучність між тим, що вона відчуває і що творить. Цей світ казкових мрій де раз-у-раз появляється сонце із чудним обличчям — світ близький природі і уяві, для багатьох стає близьким і кожний може знайти у ньому свої власні мрії і сни. Закінчити хочеться словами П. Капшученка: „Софія Лада не сумнівається, що тільки в тому творі місце для мистецької правди, в якому фантазія, розум, енергія та засоби техніки співпрацюють у повній гармонії“.

ДАВНЯ ЖІНОЧА ПРЕСА

Для праці над Біографічним Словником української жінки потрібна нам давня українська жіноча преса. Будемо вдячні за випозичення чи пожертву річників „Жіночої Долі“, „Жінки“, „Нової Хати“ і „Жіночого Голосу“. Також бажано поодинокі числа!

РЕД. КОЛЕГІЯ БІОГР.
СЛОВНИКА

ДАРУНОК

ОПОВІДАННЯ

ЯРОСЛАВА ОСТРУК

Якщо брак романтичності можна назвати хвилюючою людиною, то це був єдиний недолік характеру Володимира. Він з нетаєною злобою висміював тих чоловіків, що з нагоди чи це Різдва, іменин, або інших подібних okazji вручають дружині китицю квітів, коробку шоколяди, пахощі. Це не має сенсу! Жінка може собі сама те все купити, якщо вона хоче — переконував Володимир. А в день іменин жінки святочно вдягнутись, у фризiera побритись, це ніколи в його житті не бувало. Одинокий раз вдягнувшись у смокінг, подарував їй китицю білих троянд, але це сталося в день їхнього вінчання.

Поминаючи те все, він був чоловіком статочним, вірним дружині, і цей недолік, брак романтизму, дружина йому прощала. Їх подружнє життя хоч не нав'язне поезією, було щасливе. Ще досить молода і гарна жінка не знала, що таке недостаток — зароблені гроші Володимир віддавав дружині, а вона за них могла купити те все, що хотіла.

Проте в деж Навечеря Різдва Христового, Володимир вперше дався полонити сентиментові, що рівночасно спричинив йому велике розчарування.

Володимир пізнім вечором ждав автобуса біля зупинки. Йому було спішно до дому, бо сьогодні традиційний Свят-Вечір. В Америці коротке святкування, та ще скоротив його через „овертайм“. Післязавтра знову праця у фабриці — думав Володимир, коли в цій хвилині Джан, його знайомий співробітник у фабриці, гукнув:

— Галов! Спішно тобі до дому? Сьогодні Свят-Вечір.

— Авже ж... Жінка жде мене з вечорою, а п'ята година минула.

— Чи купив дружині святочний подарунок? — спитав Джан.

Володимир, непримирений ворог святочних подарунків, подумав — він не дурний, щоб тратити час і гроші на такі дрібнички, які зараз по святах будуть на вулиці валитись. Нехай це роблять американці. Проте здержався від злосливої завваги, коротко відповів, що купить ідучи додому.

— Що маеш на приміті купити? — спитав Джан.

— Щось напевно виберу... — буркнув, лихий на співрозмовника. Йому спішно до дому, не мав би роботи ще ходити по крамницях за дарунком.

— Якщо хочеш справити жінці дарунком приємність, купи їй пахощі. Якраз я дружині купив, ось вони тут. Понюхай — який чудовий запах несеться з коробки! — Він підсунув Володимирові під ніс коробочку з пахощами в червоному папері, обв'язану золотим шнурком.

Запах коробки з пахощами був такий ніжно-приємний, що Володимир мимоволі вдихнувши в груди, згадав весну в городі його дому, в Україні. Так пахли тоді конвалії, фіялки, бузок. Володимир ще раз вдихнув сильний запах і захоплено сказав:

— Чудовий!.. Пахне весною!

— Не тільки весною, але й коханням! — ентузіастично доказував співбесідник. — Недаром вони зветься „АМОР“... тобто — любов. Це символічно, а жінки на такі недомовлення дуже вражливі, і кожна зрозуміє, що під тим словом криється до неї почуття кохання. Я уперше купив ці пахощі своїй жінці тоді як до неї залицявся. Тому раджу тобі, якщо без слів висказати їй своє кохання, купи пахощі фірми „АМОР“. Це буде найкращий дарунок.

Володимир хотів вислати свого настирливого товариша „до сто чертів“ за його дурні поради. —

Навіщо мені пахощами висказувати свою любов, коли жінка знає, що я її кохаю?.. — але га шастя зупинився автобус, що його ждав Джан. Він чимскорше увійшов в переповнений автобус, і на прощання ще гукнув:

— Не забудь купити жінці пахощі А-м-о-р-р!!!

**

Володимир — лихий на знайомого за його настирливість відносно купівлі дарунка, ждав даліше автобуса. Перший сніжок притрушував місто, додавав цього казкового Різдвяного настрою. Біля зупинки „Санта Клавс“ з довгою причіпленою бородою безупинно дзвонив, запрошував увійти до магазину. Думки Володимира все ще крутилися довкола подарунку і розмови з Джаном. Він зроду нікому ще не купив пахощів і ніколи не купить їх своїй дружині... Нехай „закоханій“ Джан їх купує і приносить жінці... Ще й з написом „Амор“... наче залюблений юнак...

..Проте якби щось більш практичне... скажім, комплет тарілок, кухонну посуду з огнетривалої сталі, скатертину на стіл, то можна б купити... Впрочім чи я знаю, що жінка бажала б...

Автобус наче на перекір Володимирові не приїжджав. Запах Джанових пахощів увійшов у ніздрия носа, пригадував квіти і весну, а рівночасно наводив на нього досі незнану сентиментальність.

Взагалі запах квітів, чи пахощів має силу наркотику, а також усім відоме, це не раз може спричинити смерть, як також не одного юнака запоморочило і несвідомо його довело до екстази кохання. Те саме сталося з Володимиром, непримиреним ворогом дарунків.

Автобус зближався до зупинки. За неповну годину Володимир буде вдома, де його жде дружина і за святочною вечер'ю їстиме вареники, рибу, борщ. Найбільше його приманювали маленькі „вушка“ з грибами, які будуть пливати у борщі. „Вушка“ готувить дружина тільки двічі в рік, в навічерея Рождства і Йордану — згадав Володимир.

Але це була хвилива спокуса. Несподівано забажалось Володи-

мирові Різдвяні свята прикрасити чимсь більш ідилічним. Заки поїде додому, купить жінці пахощі — прервалась думка стихійно і він їй піддався.

Автобус із пасажирами на хвилину зупинився, але Володимир до нього не ввійшов. Він прямував до недалекого магазину, де ще „Санта Клавс“ запрошував прохожих щось купити. Не звертаючи уваги на розкинені по столиках „по знижених цінах“ светри, блюзки та інше, зупинився при відділі жіночої косметики. Був тут перший раз у житті. Знову вдихував запах бозу, конвалій і фіялок. Вони пахли краєм і молодістю. Нараз з усією силою защеміла в серці туга за минулим... Стояв хвилину розміряний.

— Бажаєте купити пахощі?.. Якої фірми? — ввічливо спитала продавниця в перуці золотого кольору, і мистецьки приклеєними чорними віями до зелених повік.

Володимир, зупинивши погляд на пляшечках, відповів:

— Подайте мені ось ці... на горішній полиці... пахощі „Амор“...

— При тих словах голос задрожав зворушенням і ніжністю.

— Пахощі „Амор“ заграничні, а запах їх чудовий! — заохочувала до купівлі продавниця.

— Скільки коштують?

— П'ятнадцять долярів.

Ціна була висока, але Володимир без надуми вручив жадану суму продавниці. За ці пахощі варто заплатити й втрое стільки, не жаліти грошей.

— Чи завинути пахощі у спеціальний подарунковий папір? Коштує одного доляра більше — спитала продавниця.

— Авже ж... завинить їх у ясный червоний папір і обв'яжить їх золотим шнурочком, додайте ще галузку соснини — сказав Володимир пригадавши, що такий був пакуночок його знайомого, Джана.

— „Мері Крістмес“ — побажала продавниця, вручаючи Володимирові коробочку.

— „Мері Крістмес...“ — відповів.

**

Молодеча радість опанувала його ідучи додому з пахощами. По

Найщиріші побажання щасливих свят Різдва Христового і доброго Нового Року для Гол. Управи СФУЖО і Гол. Управи Союзу Українок Америки — моїй родині, приятелям і знайомим — пересилає цією дорогою

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА

п'ятнадцятьох роках їх подружого життя оце вперше принесє жінці подарунок. Ні, щось більше як звичайний святочний подарунок; пахощі „Амор“, що пахнуть його батьківщиною, і без слів скажуть, що він її кохає. Дивно, що досі цього слова жінці не сказав... хоч кохав жінку все тим самим почуттям, широко, сердечно. Ніколи в нього не було думки не то зрадити, а навіть іншою дівчиною зацікавитись.

Ще три бльоки дороги залишилося до його дому... Він уявляє собі радість жінки, коли вручить їй ці перфуми... Вже й дім! Світло з усіх кімнат передістається на вулицю. Це ж у них Свят-Вечір...

В одній руці тримав подарунок, а другою натиснув дзвінок біля дверей. Жінка, святочно вдягнена, відчинила чоловікові двері й якось дивно, навіть гостро залунав її голос:

— Чого ти спізнився?.. Твій товариш Зенон, якого ми запросили до себе на вечер'ю, давно вже прийшов і вечеря вистигла.

— Вибач мені дорога, дещо запізвився... купив.. — хотів сказати „тобі подарунок“, але в цій хвилині почув запах тих самих пахощів на святочній сукні своєї дружини.

— Ти, як звичайно без святочного подарунку. Ось подивися, які чудові пахощі подарував мені пан Зенон.

Кинув погляд на світлицю. Біля вікна стояв товариш Зенон. А на столику побачив відчинену пляшку пахощів з написом: „Амор“. Напівсвідомо сховав подарунок у кишеню.

Оповідання відзначене на XI-му Літературному Конкурсі СФУЖО.

СВАТАННЯ

Від майже 10 літ моя дружина й я пропагуємо в нашій пресі суспільне посередництво українських подруж, як один із конкретних і практичних засобів проти смертельної загрози самого біологічного існування української національної субстанції через мішані вінчання. Деякі люди мають зовсім неоправдану нехіть до того засобу, а це ж ніщо інше, як наш рідний, український, від століть прийнятий, уживаний і шанований звичай сватання. Вже наші князі нераз уживали того засобу, бо як інакше могли їхні доньки виходити заміж за володарів західно-європейських держав? Від давен-давна наші найповажніші матрони, їмості, тітки й газдині сватали своїх дітей і кривних або і приятелів та знайомих, щоб їх якнайкраще повіддавати чи поженити. Молоді українці по наших селах посилали сватів до батьків своїх вибраних, щоб ті спільно укладали всі умовини подружнього зв'язку. Сват, чи сваха, ставали наче членами родин посватаних ними пар і їхніх батьків та втішались їхньою вдячністю і пошаною, бо посватані ними подружжя були основані не тільки на молодечій, нераз нерозважній і заслупленій любові, але й на розумі та досвіді старших віком сватів, чи свах. Такі подружжя були солідною основою численних, здорових і щасливих родин, а розводів наш нарід майже не знав. Хто знає, чи інституція наших свах, сватів і сватання не причинилася в деякій мірі до того, що наш нарід остав досі здоровим, сильним, відважним і здібним по мимо соток літ поневолення і різних лихоліть.

Те саме відноситься теж до жидів, які по мимо двох тисяч літ розсіяння по цілому світі не затратили своєї національності ані віри, а тепер знайшли в собі стільки сили, посвяти й відваги, що відновили свою власну державу. У жидів в Україні мішаних вінчань майже не було, хоч по наших селах жила часто тільки одна-одиночка жидівська родина, а по мимо того вони все одружувалися тільки із своїми завдяки посередництву подруж через т. зв. „шадхенів“. Я маю в себе лист від одного дуже поважного і мудрого рабіна, в якому він пише до мене, що те посередництво вважалося

в протягу багатьох століть найвідповіднішим способом закінчування подруж і причинилося до стабільності жидівського родинного життя та що їхні свати-„шадхени“ втішались великою пошаною в жидівській спільноті. Копію того листа можу вислати кожному, хто собі того бажає.

Також усі інші висококультурні народи мають сотки бюр посередництва подруж із сотнями тисяч клієнтів. То ж не треба нам ані боїтися, ані встидатися посередництва подруж, а навпаки: нам треба тепер якнайбільше сватів і свах, щоб рятувати українство від національного й віровизнавевого самогубства через мішані вінчання. А заки осудимо посередництво подруж, подумаймо, чи може наші власні батьки, діти, кривні, знайомі, або й ми самі не завдячуємо нашого щасливого подружжя якійсь добрій свасі чи сватові.

Инж. Омелян М. Тишовницький
четар артилерії УГА 1918-20

ДРУКАРСЬКІ І НЕДРУКАРСЬКІ ЧОРТИКИ

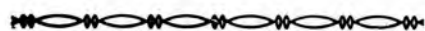
У збірному інтерв'ю „За кулісами Студії Л. Крушельницької“ написано, що... „Пан Роман Тимчук згадає групу молоді при театрі Блавацького у Львові“. — Насправді повинно бути „в об'їздовім театрі ім. Івана Тобілевича“. На це звернув нам увагу п. Роман Тимчук.

У своєму цікавому листі п. Тимчук пояснює, що в тім театрі „режисером був Микола Бенцаль, а Ганна Совачева в порозумінні з Бенцалем у вільних від проб годинах режисувала »Детектива« з молодими“. При цьому подає декілька прецікавих нотаток про цю відому акторку і незвичайну людину, за що йому дуже дякуємо.

Дальше в листі читаємо, що п. Тимчук має щоденні записки з життя мандрівного театру та навіть прислав спомин, який помістимо в „Нашому Житті“ як тільки буде місце.

Прощу вибачити мені помилку, яка зрештою вийшла на користь, бо їй завдячуємо листа від п. Р. Тимчука.

Пан Яр. Заремба з Елізабети — звернув увагу на те, що в цитаті афоризму з творів Франка в Н. Ж. ч. 8 повинно бути „Книги морська глибина“, а не „книга морська глибина“.

НАУКОВО-ІСТОРИЧНА ФУНДАЦІЯ

ім. Лесі і Петра Ковалевих
при Союзі Українок
Амери́ки

проголошує зпочатком 1973 р.

I. ЧЕТВЕРТИЙ НАУКОВИЙ КОНКУРС

на історичну працю (монографію) Темою її може бути якийнебудь відтинок історії України з позитивним державницьким навітленням. Наукове Жюрі, провівши оцінку надісланих творів, признає одну нагороду у висоті 400 дол. Реченець Конкурсу: 31 грудня 1974 р.

II. ТРЕТИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС на історичне оповідання.

Тему до цього твору можна зачерпнути з якогонебудь відтинку нашої історії з позитивним державницьким навітленням.

Літературне Жюрі, провівши оцінку надісланих рукописів, признає дві нагороди у сумі 250 дол. і 150 дол. за найкращі твори.

Реченець Конкурсу: 31 грудня 1973 р.

Твори обох Конкурсів надсилаєти у трьох примірниках на адресу Централі Союзу Українок Амери́ки:

**Ukrainian National Women's
League of America, Inc., 4936
N. 13th St., Phila., Pa. 19141.**

ДИТЯЧА СЛОВЕСНІСТЬ

ПЕРЕД РІЗДВОМ

— Тату, набий мене, щоб я була чемна, бо я хочу дістати даруночки під ялинку!

ПРО ЯЛИНКУ, ЯКУ ПРИНІС АНГЕЛИК

Оглядаючи ялинки по крамницях, вулицях і т. п.:

— Наша ялінка найгарніша, бо ніяка не може бути гарніша від тої, яку приніс ангелик.

Або:

— Тату, не поправляй прикрас! Ти не можеш зробити це краще, як зробив ангелик.

НОВІ ВИДАННЯ

Леся Храплива: ДАЛЕКИМ І БЛИЗЬКИМ. Наклад Автора. Нью Йорк, 1972. 128 стор. (Ілюстрації Ніни Мудрик-Мриц).

Вірші Лесі Храпливої відомі, мабуть, усій читацькій публіці. Ми знаємо їх із сцен, святкувань, академій. Вони присвячені Кардиналові Сліпому, Лесі Українці, Тарасові Чупринці, Маркові Вовчкові, 500 жінкам із Кінгіру... Ми пригадуємо їх із сторінок газет, коли прийшли вістки про січневий арешти (1972 р.) в Україні, про смерть Євгена Маланюка... Майже всі вони зібрані й у цій збірці. Та „Далеким і близьким“ відхиляє нам заслону і ще про одну сторону Лесі Храпливої, яку ми зовсім не знали.

Поміж лінійками громадської лірики прориваються зворушливі ліричні картини в символічних образах та в ефективних недосказаннях. Ці моменти здержання і недосказання є часто в неї найбільш промовистими. Таким недосказаним є і найсильніший вірш у цій збірці, який сам по собі є шедевром — вірш написаний у день смерті батька:

„Ой, поїхав Господар в дорогу...
Простелився у засвіти шлях.
Посумніли воли круторогі,
Висипається хліб на полях.

Вже нема кому хліба зібрати,
Ні кому — напоїти волів,
Бо поїхав Господар багатий,
Де завершенням ранок зорів.

Напувати хмаринки ласкаві,
Спілі зорі збирати із піль...
Бо лежить наш Господар на лаві,
Кучерявиться ладаном біль“.

І ми бачимо, що крім письменниць для дітей, крім авторки пластових бадьорих віршів-пісень, крім поетки громадської лірики є ще й Леся Храплива — лірична поетка, яку ми радо хотіли б більше почути. Ждемо.

Л. Шанковська

Марія Кузьмович-Головінська: Лісовий голуб. Оповідання. Укр. В-во „Добра Книжка“. Торонто, 1970 р. Стор. 280.

У цій невеликій збірці вміщені давніші оповідання авторки з життя Бойківщини. З приємністю відновлюємо в пам'яті постаті Сефти й Фінетти, переживаємо недолю „вітрениці“, слухаємо мелодії сільських дзвонів, вдихуємо з „вівчарем“ пахощі гірських

борів. Така принадна наша Бойківщина, як згадуємо її...

В титульному оповіданні „Лісовий голуб“ є вже нова дійсність. Хресний шлях бойківського села проходить через окупацію, війну, Сибір і відбудову руїн. У тих переходах і твердій вірі в Бога є його сила.

Ярослав Зубаль: Мисливські спогади. Обкладинка В. Дорошенка. Накладом автора. Філядельфія, 1971. Із вступним словом Р. Кобринського. — Стор. 146.

Мисливство — це прадавній і розгалужений спорт. Упродовж віків його унормували сотні правил і з ними запізнаємось у цій книжці. Можна розуміти або й не розуміти цієї пристрасті, але пов'язане з нею пізнання природи є подивугідне. Це й є найбільшим чаром цієї книжки. Пізнаємо чарівні картини українських лісів і тварин, що їх заселяли. Пробудження природи весною, токування тетерука, лет качок, хижа мандрівка лиса — це все переплітається з описами полювання. Та найцінніше те, що автор розуміє красу лісу і вміє його чар читачеві передати.

Л. Б.

A Canoa no mar; Contos Ucrainianos. Tradução: Wira Selanski. Colaboração: Anna Maria Muricy, Helena E. Fernandes.

Galos Bordados; Contos Ucrainianos. Tradução: Wira Selanski. Colaboração: Anna Maria Muricy, Cleonice Berardinelli, Helena E. Fernandes. Rio de Janeiro, 1972. 143 p.

Українська література поволі, але послідовно пробиває собі шлях до західного чужомовного читача. В минулому році наша література в перекладах збагатилася знову двома цінними виданнями: в Ріо де Жанейро, в Бразилії, появились друком дві антології короткої української прози, що її на португальську мову переклала і власним заходом видала відома українська письменниця Віра Вовк-Селянська.

A Canoa No Mar (Шаланда в морі) включає оповідання й нариси Богдана Лепкого, Марка Черемшини, Василя Стефаніка, Михайла Коцюбинського, Володимира Винниченка, Миколи Хвильового, Олександра Довженка, Юрія Яновського, Софії Яблонської й Юрія Косача. Про кожного автора подана біо-бібліографічна нотатка з короткою характеристикою його творчості. Автором передмови, що пред-

НАША ПОЖЕРТВА

З нагоди Конференції голів Окружних Рад, що відбулась 9 і 10 грудня в Нью Йорку, жертвуємо 50 дол. на Музей СУА.

Голови Окружних Рад

ставляє українську літературу бразилійському читачеві, є Андраде Мурісі.

Galos Bordados (Вишивані півні)— це вибір оповідань сучасних українських прозаїків-модерністів. Поруч еміграційних авторів — Ігоря Костецького, Віри Вовк, Емми Андіївської та Юрія Тарнавського — в антології зустрічаємо прізвища молодих письменників України — Романа Іванчука, Григора Тютюнника, Євгена Гуцала, Валерія Шевчука і Володимира Дрозда. Тут теж усюди біо-бібліографічні довідки про кожного автора й у кількох словах характеристичні риси його творчості. Вступ до збірки, сповнений серйозної уваги для включених в антологію авторів, написав Адоніас Фільго.

Віра Селянська не тільки вибрала, переклала і видала ці дві антології українського оповідання, але й зуміла знайти серед бразилійців гурт людей, що їй у цьому допомогли. Крім згаданих літературознавців, що є авторами передмов, співробітниками Віри Селянської були Анна Марія Мурісі, Клеонісе Берардинеллі і Гелена Фернандес.

Два нововидані томики українського оповідання — це не перші видання з української літератури португальською мовою. Заходами цієї ж самої Віри Вовк-Селянської та в її ж перекладах появились в Ріо де Жанейро ще в 1959 році три книжки: „Антологія української літератури“ (Antologia da Literatura Ucrainiana), „Українські оповідання“ (Contos Ucrainianos) та „Українські легенди“ (Lendas Ucrainianos). У 1966 році вийшли друком переклади з молодих українських поетів під назвою Girasol (Соняшник). Теж і власні твори Віри Вовк перекладені на португальську мову, видані у збірці під назвою Relogio Solar (Сонячний годинник — 1964).

Активність Віри Вовк-Селянської в ділянці популяризації української літератури серед португальсько-мовного світа справді подивугідна. Було б добре, щоб ці її переклади знайшли шлях до якнайширшого круга читачів, а передусім до всіх більших бібліотек Бразилії і Португалії. М. Т.

Вісті з Централі

Оце вперше маю нагоду промовити до членок молодечих Відділів у новому 1973 році.

Недавно тому я розіслала Відділам „Новинки“, себто короткий звіт про те, що роблять їх молоді посестри в інших Відділах. І так 18 Відділ США в Пассейку заснував майстерню, де членки виконують кераміку, 96 Відділ у Дітройті і 98 Відділ у Філядельфії осягнули контакт із місцевим американським щоденником, 104 Відділ у Нью Йорку створив спеціальний комітет приєднання членок, 106 Відділ у Гартфорді відкрив Дитячу Світличку. Ось як працюють наші молоді членки! При тому вони невпинно шукають нових доріг — чи то в приєднанні членства, чи то в опіці над уже приєднаними членками.

Це ті відомості, що вдалось мені зібрати листовно чи телефоном. А й прошу інші молодечі Відділи — звітувати про свої осяги!

Наталія Даниленко
Референтка мол. Відділів Гол. Управи

Недавно тому вислали ми вимір в плат за 1973 рік. Це дозволить Вам зорієнтуватись, які будуть зобов'язання Відділу в цьому році та які його залеглості, якщо він ще не вирівняв усіх в плат за 1972 рік. Першим Відділом, що заплатив свої зобов'язання за 1973 р. ще в грудні 1972 р. — 44 Відділ ім. Невідомої Героїні у Філядельфії.

Пригадуємо ще раз, що ухвалою XVI Конвенції США — фонди Пресовий і Музею стали обов'язковими. Висоти пожертв не приписуємо, але на Пресовий Фонд Відділи повинні зложити біля 50 дол., коли хочуть удержати і розвинути свій журнал. Для підтримки Музею Відділи повинні стати Добродіями, Опікунами або Прихильниками Музею. Про вислід цієї акції повідомляємо на іншому місці.

Окрім постійного Пресового Фонду маємо ще Запасовий Фонд Нашого Життя, що має дати нашому журналові певну фінансову підставу. До тепер одна Округна Рада і три Відділи

зложили видатну пожертву по 500 доларів кожен. Сподіємось, що більше Відділів спроможеться на те, а всі інші пожертвують по їх спроможі.

У новому, 1973, році дбаймо в першу чергу про нашу організацію й її потреби!

Ольга Муссаковська
фін. референтка Гол. Управи

♦♦

Зимовий час, головню час Великоднього посту, що є вільний від розважних імпрез, слід використати для переведення виховних семінарів. Повені розводів і родинних неполадків тривожать українську громаду. Вони, щораз частіше вдираються в життя української спільноти і нищать основну клітину — родину.

Тому можемо запобігати улаштуванням відповідних семінарів, доповідей тощо. Семінари підготовки до родинного життя треба переводити при співпраці місцевих отців парохів. Родина оснований на подружньому пов'язанні — шлюбі, що є св. Тайною. Окрім отців парохів слід просити фахівців родинного життя, що ними є соціологи, лікарі, суспільні працівники („сошіел воркерс“) і т. п.

Заохочуючи до таких семінарів (це одна з точок пляну праці) подаємо програму доповідей на „Семінари підготовки до родинного життя“, що його перевів у Дітройті дуже успішно 63 Відділ США.

1 лекція: Родина — основна клітина нації — Віра Андрушків.

2 лекція: Святість родини — о. д-р Іннокентій Лотоцький.

3 лекція: Життя родинне чи життя під одним дахом — лікар-психолог д-р Мирослав Грушка.

4 лекція: Проблеми родини і їх наслідки в суспільному житті — директорка суспільної служби при Інтернаціональним Інституті — мгр. Марія Квітковська.

Заінтересованих просимо писати на адресу вих. референтки Олени Климишин. Деякі з тих доповідей можна дістати.

Олена Климишин
вих. референтка Гол. Управи

УКРАЇНЦІ ЗСА — УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТОВІ

Продовжуємо акцію стипендій для української молоді в Бразилії. На запрошення у формі летючки відгукнулося багато людей, чи то з пожертвами, чи з запитами. Видно, що справа української молоді в Бразилії всім лежить на серці.

Наші осередки в Бразилії дуже радісно сприйняли вістку про цю акцію. Маємо зв'язок з Інститутом св. Ольги в Прудентополі, о. Петром Бальцарем, Бразилійським Осередком Українських Студій (БОУС) і Організацією Українських Жінок, усі в Курітібі. Ці осередки уставляють для нас списки і подають рекомендації.

Спонзорами української молоді є дотепер:

Марта і д-р Богдан Цимбалісті, Джеймсбург, Н. Дж.

Д-р Юрій Савицький, Вайт Плейнс, Н. Й.

Анеля і Гриць Бартоші, Денвер
Ксеня Антипів, Ютіка

Марта Шиприкевич, Філядельфія.

Окрім того наспіло зголошення Ганни Савицької з Нью Йорку, яка уділила стипендію для дівчинки в Європі.

Одноразову пожертву на наш Стип. Фонд зложили:

Д-р Остап Баран, Нью Йорк, 10 дол.,
Марта Коженювська, Філядельфія, 5 дол.,
Аркадія Стебельська, Майнерс-віл, 15 дол.,
д-р Микола Войтович, Філядельфія, 20 дол.,
д-р Марія Фішер-Слиж, Кенкакі, 100 дол.,
Іванна Блінська, Нью Йорк, 25 дол.

Чекаємо дальших зголошень.

ЕКЗЕКУТИВА США

ПОДЯКА

Щиро дякую Управі 47 Відділу США в Рочестері та всім паням, що переслали мені побажання, дарунки, квіти в часі моєї недуги. Нехай Всевишній Господь винагородить Вас за Ваші золоті серця. Замість окремих подяк складаю 5 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Люба Шот, Рочестер

НАША ПОЖЕРТВА

В рамках Тижня Союзянки в Дітройті відбулася з ініціативи 81 Відділу США в дні 5 жовтня 1972 р. нарада виховних референток. У ній взяли участь 23, 37, 58 і 81 Відділи США. Із збірки на цій нараді пересилаємо 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ірина Чучман
касирка 81 Відділу США

ХРОНІКА ОКРУГ

Округа Клівленд

Округна Рада СУА

Округну Раду СУА творять 8 Відділів. Чотири в Клівленді і чотири в околиці. Місцеві координують свою працю, а всі спільно виконують більші акції. Окр. Рада видала листівку статуті Лесі Українки в Городі Національних Культур у 100-річчя народини поетки і 10-річчя здвигнення пам'ятника, долота мистця М. Черешньовського. Листівку слід замовляти в Округній Раді й поширювати, щоб популяризувати наші надбання і цінності.

Окр. Рада спільно з Українським Золотим Хрестом, Відділ 8, і з Т-вом „Самопоміч“ веде два Бюра Суспільної Опіки. Бюро на Пармі веде п-ні Марія Фаріон, членка 33 Відділу. Відділи СУА з вище згаданими товариствами на пікніку в день УНС придбали з буфету 500 дол. на потерпілих від повені в Пеннсилвенії. Відділи Округи Клівленд зложили на Центр Українських Студій у Гарварді 3,000 дол.

Спільно з Українським Золотим Хрестом відбувається щорічно Свято Героїнь і членки СУА беруть участь у міжнародній маніфестації під час Тижня Поневоленних Націй. Того року участь була дуже численна і ми мали блажитний стяг із назвою нашої організації золотими буквами.

Ірина Кашубинська
голова

7 Відділ СУА ім. Лесі Українки в Акроні, Огайо. — В щоденнику „Бейкен Джорнал“, що виходить в Акроні, появилася запит, де можна б навчитися писання українських писанок, які є „чудові“. У відповідь було подано, що наш Відділ переведе показ в означеному нами часі.

На день нашого показу прибуло 170 осіб, а багато відійшло, побачивши брак місця і брак писанчарок для демонстрування техніки писання. Приємно було почути: „Мамо, вчи мене тепер по-українськи говорити“. Праця була значна, але моральний успіх гарний.

Дня 25 червня 1972 р. наш Відділ обходив Свято Батька. Свято відкрива голова Сальвіна Іваницька. На її просьбу наш парох о. Тарас Дурбак

перевів молитву. Смачна вечеря, приладжена нашим відомим кухарем п. Дрошком, викликала добрий настрій у наших чоловіків і батьків.

Конферансієркою була п-ні Ірина Волес, студентка університету в Кент.

П-ні Ірина Кашубинська,
голова Окр. Ради СУА в Клівленді
Mrs. Irene Kashubynska, President
of UNWLA Regional Council in
Cleveland, Ohio

На програму зложилися: Вступне слово п. Лесняка. Дуже тепло промовив наш парох о. Т. Дурбак. Він перший з'ясував жертвенну працю і заслуги нашого Відділу. „Як „Батька Року“ привітали п. Теодора Барана, довголітнього дяка при нашій церкві, діти Союзянок — Ольга Малий і Івась Мартинюк. П-на Валя Кулик відіграла дуже гарно на піаніні „Шумку“ Приговського. Повіяло Рідним Краєм на всіх нас. Дві шкільного віку декляма-торки — Даен Москалюк і Марта Мартинюк віддеклямували вірші. Перша в англійській мові „На День Батька“, а друга по-українськи „Мій Рідний Край“ із чуттям та дуже чистою мовою. Гумореска Гриця Зозулі, що її відчитала п-ні Оленка Мартинюк, викликала ширий сміх у приввних. Народні танки виконала група п. Ярослава Федерейчука і тим закінчила програму.

Після закінчення програми подякували: о. парох Дурбак, голова нашого Відділу і культ.-освітня референтка. Вечір залишив дуже гарні спомини. Згадують його до сьогодні.

Культ.-освітня референтка

12 Відділ СУА ім. Олени Пчілки. — Можемо з гордістю ствердити, що від

останніх Загальних Зборів наш Відділ даліше безупинно працював у ділянках культурній, громадській, виховній і харитативній. Усі ми вдячні нашій Управі на чолі з п-ні Завадівською за наполегливе планування і координацію різних дій.

На цьому місці вітаємо серед нас нову членку, п-ні Лесю Кусяку, яка відразу включилася активно в діяльність Відділу. Дві членки нашого Відділу є в Управі Округної Ради СУА в Клівленді: пп. І. Сахно — скарбник і Н. Дейчаківська — містоглова для зовнішніх зв'язків.

Перша наша акція цього року була спонукана вістками з України про арешти нашої інтелігенції. Ми, як Відділ, писали протестаційні листи (й інформативні) до щоденника „Ди Плейн Ділер“ (з вимогою, щоб поміщували такі вістки для відома всіх); даліше слідували листи до сенаторів Огайо, Комісії Людських Прав при ООН, до през. Р. Никсона (на більшість із них ми дістали відповіді).

Черговим кроком було вміщення авдиції „In my Opinion“ на телевізійній станції, русло 15 (кількакратно). Цю авдицію, текст якої виготовила п-ні Морозинська, виголосила п-ні Л. Вирста (так, що вже маємо свою власну телевізійну зірку!). З допомогою цієї авдиції ми дізналися про нагоду виступати в радієвій програмі (ВКИШ Кляйв Томас Шов), яку ми вповні використали. Це був одногодинний панель-дискусія про сучасну ситуацію в Україні. Брала участь прес. референтка і запрошені гості: проф. Юрій Кульчицький і п. Ігор Цішкевич. Ця програма мала широкий відгомін серед слухачів (її слухає 34 стейти). Пан Кляйв Томас попросив, чи може мати есей В. Мороза „Серед снігів“. Також п-ні Кашубинська подарувала йому чудову писанку, чим він був дуже зворушений; у листі до нас заявив, що його мікрофони завжди будуть для нас відкриті — коли тільки буде нам потрібно.

Заходами нашого Відділу, бібліотека „Парма-Снов“ розпочала збірку книжок в укр. мові. Це сталося у висліді кількох розмов, листів і конференції з директором бібліотеки, на якій від нас були пп. Завадівська і Городиська. За ініціативою останньої, протягом 6-ох тижнів літа, провадилася в цій бібліотеці година казок по-українськи для двох груп дітей: дошкільного й шкільного віку. Цілу ту акцію зорганізувала п-ні Д. Городись-

ка (запрошення дітей і пань, що розказували казки). Взяло участь 43 дітей. Запрошені пп. Антонів і Ковч. Пригадуємо членкам вступати до цієї бібліотеки і позичати укр. книжки.

Цієї весни, на Святі Молоді, з нагоди закінчення науки в школі українознавства, п-ні Н. Заплатинська проголосила 2 нагороди у висліді конкурсу, який спонзорував наш Відділ минулого року. Темою конкурсу була Леся Українка. Нагороди одержали панни Морозинська і Смаль-Стоцька. Гарний вислід у пропаганді нашої культури мала теж виставка і доповідь мистині Слави Геруляк із Нью Йорку. Комітет, очолюваний п-ні Сторожинською, доклав усіх зусиль і ця культурна імпреза увінчалася гарним успіхом. Понад 100 осіб запізналися з творчістю однієї з наших передових мисткинь. Перш усього, плеканням культури можемо зберегти свою ідентичність — чи тут, чи в Україні, бо... „без культури не може бути жадної політики“ (слова мистця П. Андрусєва). Ця виставка була зареєстрована в ч. 12 журналу „Нотатки з мистецтва“, де є зазначено, що вона була влаштована 12 Відділом СУА.

Цієї весни наші членки (пп. Древницька, Завадівська, Сторожинська і Сахно) виконали 6 гуцульських китариків на ведмедиків для укр. фолькльорної крамниці в Гантері, Н. Й.

Референтура Суспільної Опіки, очолювана п-ні В. Палкою, влаштувала продаж уживаних речей (у гаражі п-ва Городиських), прихід з якого (177 дол.) Відділ передав як допомогу потребуючій родині.

Членки нашого Відділу взяли участь у марші-параді на публичному сквері Клівленду, де було понад 5,000 людей різних національностей і де головним промовцем був мейор Перк. Ця імпреза була зорганізована в рамках Тижня Поневолених Націй.

У місяці лютому, на сходах Відділу, членки заслухали прецікаву доповідь про писанки, радше історію писанок у бібліографічному аспекті. Доповідь виголосила п-ні Т. Осадца, яка вже довгі роки збирає матеріали про цю галузь мистецтва.

Гурток Книголюбів при 12 Відділі СУА. — Заснований 3 березня 1971 р., в ювілейному році Лесі Українки. Число членів: 13, з того 5 членок не є членками СУА. Пересічне число прийнятих на гутірках 7—12. Гутірки відбувають приблизно що два місяці в

приватних хатах. Гурток існує на засаді „не-формальности“, свобідної, спонтанної дискусії, яка мала б давати інтелектуальну насолоду справжнім любителям читання. Гурток, як цілість, заявився проти роблення якогось імпрез, насильного розпродування книжок, писання звітів „із діяльности“, словом, не хотів бути ще однією організацією. Членки вибирають собі літературу до прочитання на слідуючий раз, як також місце і час зустрічі. Одна членка 12 Відділу постійно займається висиланням пригадки про сходини і допомагає дістати потрібну книжку, чи книжки, коли це потрібне.

Досі перероблено такі твори:

В 1971 році: 3 березня (Основні сходини — тільки 5 привяних). Поезія Лїни Костенко й огляд книжки „На захід від Дніпра“; 12 травня: Леся Українка — „Камінний Господар“, „Боярина“, „Оргія“; 25 серпня: Сверстюк — „Собор у риштованні“, Мороз — „Хроніка опору“ і „Серед снігів“; 17 листопада: Василь Стефаник — Твори. На цей вечір був теж запрошений небіж письменника, що дав прецікаву розповідь про рід Стефаніків.

У 1972 р.: 4 лютого: Голобородько — „Легюче віконце“, Симоненко — „Берег чекань“; 26 квітня: Кобилянська — творчість („Земля“, „Царівна“, „Людина“, „В неділю рано“, „Мелянхольний вальс“ тощо); 13 вересня: Юрій Липа — „Призначення України“, „Розподіл Росії“, „Нотатник“, В. Іванчук — „Мальви“; 29 листопада: Леонід Мосендз — „Останній Пророк“.

Пресова референтка

30 Відділ СУА заснований у жовтні 1937 р. головнo заходами Катерини Мураль. Відділ був дуже активний і причинився до різних починів української громади, як, напр., при будові Укр. Городу Культури. При поставленні пам'ятника Лесі Українки дав великий вклад праці й гроша. Тепер через старший вік членок і брак догідної транспортації не відбуває сходин. Членки цікавляться працею других Відділів Клівленду і радіють успіхами й надбаннями організації. З нагоди святкувань 100-ліття Лесі Українки, що відбулося у вересні 1971 року біля пам'ятника, Катерина Мураль, голова Комітету Побудови пам'ятника, одержала почесну грамоту. На 20-літті 33 Відділу СУА, що відбу-

лося в жовтні 1972 р., Відділ репрезентували п-ні Катерина Мураль, почесна голова Окр. Ради, і п-ні А. Гавриляк.

31 Відділ СУА ім. Олени Завісної в Толідо-Росфорд. — Відділ наш заснований 1966 р. Гуртує членок розкинутих в околиці Толіда. Завдяки активності кількох членок удалося дещо зробити і провадити культурно-освітню працю. Мали ми ряд рефератів та імпрез, між якими важніші: 5-літній Ювілей Відділу, свято Лесі Українки, Вас. Стефаника, І. Франка, дитячі сценічні вистави, показ вишивок із відповідними поясненнями п-ні Білецької з Клівленду. Членки брали участь у Конвенції СУА на Союзівці й Окр. З'їзді в Клівленді, як також у 100-літті Лесі Українки.

Дня 4 листопада 1972 р. наш Відділ відсвяткував 25-літній ювілей нашої членки Надії Масик, що відбувся в домі др. Гнатчуків. Ювіліатів привітали їхні батьки короваем і сіллю, а присутні грімким „Многая Літа!“ Голова Любомира Йолдаш висловила щирі, теплі слова в подяці батькам і присутнім за таку численну участь. Ірина Гнатчук у своїй промові підкреслила прикладне життя п-ва Масиків, в яких домі панує рідна мова, звичаї і традиції. П-во Масики втішаються численними приятелями. Хоч надворі був осінній день, нам присвічувало сонце дружби. Нас лучить подих рідної землі, шум бистрих рік України й гомін чародійних лісів. Між подарунками від приятелів була подушка, що її вишила Союзянка Соня Лагола. Д-р Масик пожертвував на Музей 25 доларів.

Відділ призначив на Музей 100 дол. У часі свого існування Відділ крім оплат до Централі й добровільних датків вислав 100 дол. на катол. університет у Римі і 500 дол. на Катедру Українознавства в Гарварді. До церкви Союзянки вишили чотири обруси на престоли і рушник під Євангеліє.

П'ять літ головою Відділу була Ірина Гнатчук, два роки Любомира Йолдаш. На останніх Заг. Зборах, що відбулися 3 грудня 1972 р., вибрано Управу Відділу в такому складі: Соня Лагола — голова, Надія Масик — заступниця, Анна Василишин — секретарка; референтки: Любомира Йолдаш сусп. опіки, Стефанія Загорчевна господарська. Контрольна Комісія: Стефанія Луківська, голова, Варвара Дика, член. Ірина Гнатчук, секр.

З ювілею 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді:

Голови Відділів — зліва: пп. Михайлина Ставнича, Євгенія Дубас, Ірина Кашубинська, Стефанія Городиська, Ярослава Данилевич, Юлія Тарнавська, Емілія Воляник, Марія Янів, Іванна Яремко, Ольга Городиська.

Presidents of UNWLA Branch 33 in Cleveland, Ohio

33 Відділ СУА ім. Лесі Українки в Клівленді, Огайо, існує від 1952 року. Заг. Збори Відділу відбулися 30 січня 1972 р. Відділ очолила п-ні Ольга Городиська.

В лютім улаштовано Свято Героїнь. У березні ширші сходи з доповіддю про Аллу Горську. В квітні передано під церквою Великодню збірку на писанку дітям в Югославії для студій у Римі. За решту грошей закуплено дітям черевики, скарптки й гумові чобітки для школи ім. Тараса Шевченка в Дев'ятині в Югославії. У травні відбуто ширші сходи, присвячені Матері Божій Зарваницькій. Також у травні влаштовано для садочка Свято Матері. Відділ брав участь у продажі печива всіх національностей у Мей Ко. Це є щорічна імпреза п. н. „Під одним прапором“. У липні на ширших сходах познайолено членок з новим статутом СУА. В липні членки взяли масову участь у „Дні Поневолених Націй“. У серпні влаштовано пікнік, на якому членки поділилися своїми враженнями з поїздки по Україні, до Риму та Лорду. У вересні на ширших сходах прочитано дві доповіді з Централі, авторства пп. І. Рожанковської й О. Грабовенської. Того ж вечора прощали ми дві наші членки, що виїхали з нашого міста. В жовтні дістали ми свою домівку, яку саме приготуємо до вжитку.

Дня 22 жовтня відсвяткували ми дуже врочисто наш 20-літній Ювілей.

У листопаді влаштовано щорічну дитячу костюмову забаву. Ширші сходи присвячено виключно обговоренню біжучих справ. У грудні передано коляду і Різдвяний Базар. Закінчено діяльність Відділу Різдвяною Зустріччю у січні.

Відділ постійно оплачує дві стипендії для дівчаток у Бразилії і Польщі. Відділ постарався від приватних осіб три стипендії для Бразилії. Утримує суботню школу в Бельгії і дає місячну допомогу бабусі в Чехо-Словаччині. Вислано кілька більших пачок до Польщі.

Відділ має габльотку народнього мистецтва, приміщену в Кредитівці „Самопоміч“.

Уже дев'ятнадцять років Відділ веде першу в Америці Дитячу Світличку. Цього року користує з неї 32 дітей.

20-літній Ювілей Відділу. — Дня 22 жовтня 1972 р. відбулося врочисте відзначення 20-ліття. Щоб святкування влаштувати гідно, створено вчасно спеціальний комітет, очолений культ.-освітньою референткою Відділу п-ні Марією Грушкевич.

Імпреза відбулася у великій залі Вищої Школи св. Йосафата в Пармі. Мистецька референтка п-ні Іванна Яремко при допомозі пань надзвичайно гарно удекорувала залю, сцену і столи. Навколо залі влаштували свою виставку запрошені 22 мисткині стейту Огайо. Зорганізувала виставку і нею займалася пні Марія Фаріон.

Сам бенкет складався з двох частин: офіційної і мистецької.

Голова Ольга Городиська, як господарка імпрези, сердечно привітала дуже численних гостей, отців Парохів, голов Відділу, представників Відділів СУА і представників Організації. Молитву перевів на початку парох о. Я. Сірко, а на кінці о. протоєрей О. Коваленко.

Про історію та діяльність Відділу говорила голова Окр. Ради СУА інж. Ірина Кашубинська, а головним промовцем була Гостя з Централі, місто-голова п-ні Іванна Рожанковська, яка своєю прихильністю звеличала наш Ювілей. Її реферат був дуже цікавий та прегарно опрацьований.

Вийняtkово зворушливою точкою програми була церемонія засвічення свічника з 20-ти свічок, що символізували 20 років праці. Кожна голова світила стільки свічок, скільки років очолювала Відділ.

У мистецькій частині виступав із привітом дитячий садочок, деклямацію дуже гарно виголосила п-ні Марія Адамович і знаменитий був квартет бандуристок маестра Григорія Китастого.

Імпрезу закінчено весело поемою-сатирою, спеціально присвяченою 33 Відділові у його 20-ліття, яку написав д-р Микола Грушкевич. Сатира, в якій автор пожартував собі з голов, членок і праці Відділу, внесла дуже гарний настрій і справді розвеселила ве-

чір. Виконала її по-мистецьки п-ні Тамара Крижанівська.

Членки Відділу додали елегантності імпрезі своїми гарними вечірніми то-алегамі, між якими було багато працюючих вишиваних суконь. Імпреза була справді небуденною і залишиться довго гарним спомином у пам'яті членок, як теж і в учасників Ювілею.

Програму вела п-ні Марія Грушкевич.

З нагоди свого 20-літнього ювілею Відділ складає: 500 дол. на „Наше Життя“, а 50 дол. на Музей США.

Пресова референтка

69 Відділ США ім. Наталії Кобринської в Лорейні, Огайо. Начислює 37 членок, а головою є п-ні Марія Дейчаківська. Сходини відбуваються щомісяця. Окрім того Управа відбуває щомісяця засідання, щоб плянувати працю. Відділ співпрацює з місцевими організаціями, як УККА, Укр. Нар. Союз, ФКУ.

На сходах відчитано доповіді про Олену Телігу, Наталену Королеву і Константину Малицьку. Доповіді

Клижемо!

У бажанні побудувати тривкі основи під журнал „Наше Життя“ Екзекутива США створила Запасовий Фонд. Пожертвами Відділів створимо підставу, на якій наш журнал зможе певно існувати й розвиватися.

Бажаючи причинитися до створення Запасового Фонду й у відповідь на заклики Відділу США — складаємо 500 дол. на ту ціль і кличемо ті Відділи, що в спроможі зложити таку ж суму. Відгукніться!

Управа 33 Відділу ім. Лесі Українки
Клівленд, Огайо

підготували членки. Відділ улаштував два товариські вечори й Осінні Вечерниці, в яких узяла участь студентська молодь не тільки з Лорейну, але і з багатьох довколишніх міст (Клівленд, Дітройт, Акрон, Янгстаун). Улаштовано ще Веселий Вечір, на якому виведено скеч „Бюро патентів“ силами наших членок. Вечір був надзвичайно вдалий і повен гумору. Окремо зорганізовано Вечір, присвячений переслідуванню українським культурним діячам в Україні. Він був на високому культурному рівні, старанно приготований і цікавий.

Для пізнання нар. мистецтва влаштовано курс писання писанок (30 учасниць). Засновано Гурток Книголюбів.

У виховній ділянці Відділ улаштував костюмову забаву для найменших, яка перейшла з повним успіхом. Відділ вишколив дитячу танцювальну групу, яка продовжує свою діяльність за вказівками й під опікою нашої членки.

Для вдержування зв'язків Відділ брав участь у Міжнар. Фестивалі та спонзорував українську княжну. В програмі брала участь вище згадана

3 ювілею 33 Відділу США ім. Лесі Українки в Клівленді:

I. ряд зліва на право: Емілія Волянник, Євгенія Дубас, Ярослава Данилевич, Марія Янева, Ірина Кашубинська, голова Окружної Ради, Михайлина Ставнича, основниця Відділу, Ольга Городиська, голова Відділу, Юлія Тарнавська, Іванна Яремко, Марія Грушкевич, Стефанія Городиська, Ярослава Гергель, Стефанія Вільшанецька, Мелянія Кігічак. — **II. ряд:** Леся Волошин, Анна Глинська, Юлія Урбанська, Розалія Головка, Ірина Стецера, Дарія Сірко, Олександра Мачалаба, Марія Адамович, Ольга Фік, Ольга Бак, Віра Квіт, Юлія Гнилка, Анна Стецяк, Оріся Руденська, Євгенія Фандарис, Антоніна Кашенко. — **III. ряд:** Катерина Муцин, Марія Мудрак, Марія Гнитка, Ольга Демянчук, Марія Фаріон, Віра Смаль-Стоцька, Марія Яворська, Наталя Бачинська, Степанія Цегельська, Володимира Полянська, Ірина Стахур, Володимира Баслядинська, Анна Павник, Павлина Василіна.

Неприванні на знімці: Галина Андрієвська, Марія Антонів, Юлія Балко, Ярослава Барнич, Ольга Боднар, Степанія Василюк, Анеля Василик, Люба Ведмедик, Іванна Вовк, Євгенія Гейниш, Анастасія Голубець, Марія Грабська, Анна Данилевич, Степанія Демчук, Ірина Дубас, Ярослава Дзядига, Емілія Завільська, Анна Задойна, Степанія Зварун, Ольга Ільчишин, Марія Юрків, Павлина Камінська, Марія Касараба, Юстіна Крук, Анна Кілярська, Галина Клішук, Олександра Ковальська, Тамара Крижанівська, д-р Ірина Левицька, Віра Ліщинецька, Наталя Максимів, Романа Максимович, Надія Мигайчук, Ольга Мовчан, Ярослава Піхурко, Ірина Подригіла, Неоніла Раковська, Ірина Пукач, Оріся Савчак, д-р Мирослава Сагайдак, Марта Сидір, Марія Собчак, Марія Тимош, Юлія Холодняк, Ярослава Цегельська, Зеня Ярош, Ольга Войтина, Володимира Кухта.

РІЧНІ ЗБОРИ

РОСФОРД-ТОЛІДО, ОГАІО

Річні Збори 31 Відділу СВА
ім. Олени Завісної

Дата: 23 січня 1972 р.

Президія: п-ні Надія Масик, голова,
п-ні Ірина Гнатчук, секретарка.

Протокол із попередніх Зборів від-
читала п-ні І. Гнатчук.

Зітували — голова Любомира Йол-
даш, секретарка Ірина Гнатчук, касі-
ерка Анна Васишлишин.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 7
ширших сходин і одне засідання У-
прави. Приєднано одну членку Тама-
ру Масик. Улаштовано 5-ліття Відді-
лу. У Конвенційній Книзі Відділ умі-
стив побажання.

б) Культурно-освітня й імпрезова:
На сходинах відчитано доповіді —
„Святочне печиво в Україні“ (І. Ка-
шубинська), „Занечищене повітря,
води і протидія“ (Любомира Йол-
даш), „Життя і творчість Лесі Укра-
їнки“ (Ольга Решетило), „Творчість
В. Стефаніка, критика сучасних йому
своїх і чужих письменників“ (Ірина
Гнатчук). Відділ улаштував спільно з
іншими організаціями Маланку, Вес-
няну забаву і Свято Шевченка з ін-
сценізацією „Тополі“ під управою
Ірини Гнатчук. Голова і членки Від-
ділу взяли численну участь у Святі
Лесі Українки в Клівленді. На юві-

танцювальна група. Дохід із прода-
ного печива, що його жертвували
членки, призначено на ФКУ. Висла-
но протест із підписами до Президента
Ніксона проти арештувань в Україні.

В ділянці сусп. опіки Відділ також
невтомно працює. Членки щороку
ходять із колядою, дохід з якої пе-
ресилають залишенням в Європі. Від-
діл опікується двома родинами в
Польщі й однією хворою родиною
в Німеччині, а також допомагає си-
ротинцеві в Бразилії.

На запрошення Відділу представ-
ниця Окр. Ради перевела показ обря-
дового печива і прикрашування тор-
тів для членок і запрошених гостей,
який був цікавий і повчальний.

Лідія Яшів
секретарка Заг. Зборів

лей 5-ліття Відділу було вступне сло-
во І. Кашубинської, голови Окр. Ради
СВА і рецитації творів В. Стефаніка
у виконанні артистки К. Бранки-Кри-
вущкої.

в) Пресова: Дописи про працю Від-
ділу появились у „Нашому Житті“,
„Свободі“ і „Вільному Слові“.

Контр. Комісія уділила абсолютну
рішучість Управі.

До нової Управи ввійшли пані —
Любомира Йолдаш, голова, Надія Ма-
сик, заступниця, Ірина Гнатчук, се-
кретарка, Анна Васишлишин, касіерка.
Референтками стали пані — Ольга Ре-
шегило культ.-освітньою, Соня Лаго-
ла сусп. опіки, Анна Хомин пресовою,
Стелля Закорчемна господарською.

Контр. Комісія: Стефанія Луківська,
голова, Катерина Дика, членка.

Ірина Гнатчук, секретарка

БОФАЛО, Н. Я.

Річні Збори 49 Відділу СВА
ім. Ольги Басараб

Дата: 30 квітня 1972 р.

Збори відкрила молитвою голова
М. Паньків.

Президія: п-ні Н. Стецьків, голова,
п-ні О. Перейма, писар.

Протокол із попередніх Зборів від-
читала п-ні О. Перейма.

Зітували пп. — М. Паньків, го-
лова, О. Перейма за несприятно се-
кретарку С. Гаврилук і А. Макух,
скарбничка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 7
ширших сходин і 4 засідання Управи.
Вислав представниць на Конвенцію
СВА і на 5-ліття ОЖ ОЧСУ.

б) Культ.-освітня й імпрезова: У
травні відбулося Свято Матері з мис-
тецькою програмою. Одні ширші
сходини присвячено 100-річчю Лесі
Українки, на других демонстровано
фільм із посвячення храму св. Софії
в Римі, що його висвітлювала п-ні Т.
Небожук. У січні Відділ улаштував
Різдвяну Зустріч із святочною про-
грамою, скромною вечерею і льосу-
ванням нагород. Разом із 97 Відділом
приготував Просфору, дохід з якої
призначено на церкву. Членки взяли
участь у святкуванні 30-тих роковин
укр. державности 1941 р. й у відкрит-

НАШІ ПОБАЖАННЯ

З нагоди вінчання дочки нашої
членки п-ні Ярослави Скипакевич пе-
ресилаємо їй найщиріші побажання і
складаємо 10 дол. на пресовий фонд
Нашого Життя.

76 Відділ СВА ім. Наталії
Кобринської, Воррен, Миш.

СПРОСТОВАННЯ

Просимо помістити у Вашому цін-
ному журналі мале спростовання:

В лютому 1972 р. поміщено поба-
жання для Вп. Панства Юстини й
Альфреда Козаків із нагоди їхнього
Золотого Ювілею від 63 Відділу СВА,
якого довголітньою членкою є п-ні
Юстина Козак.

Рівночасно подано, що Відділ зло-
жив 30 дол. на пресовий фонд Н. Ж.
І саме в тому місці хочемо спросту-
вати, що п-ні Юстина Козак зложила
25 дол. від себе, а Управа Відділу до-
дала 5 дол., що разом дало суму 30
доларів.

За Управу 63 Відділу СВА:

Ірина Лончина, голова
Марія Козак, секретарка

ті мистецької виставки Стейтового
Каледжу в Бофало. Спільно з ОЖ
ОЧСУ влаштували прийняття з наго-
ди Дня Помісности УКЦеркви і брали
участь у 50-літті священства о. проф.
Стасюка. Окрім того призначено суму
на пам'ятник Т. Шевченкові в Буенос
Айресі та на курс українознавства при
Вчительському Каледжі в Бофало.

в) Сусп. опіка: Голова відвідувала
хворих по шпиталях, а касіерка висла-
ла одягові пачки та гроші, зібрані
серед членства на взуття дітям в Ін-
ституті св. Ольги.

г) Господарська: В днях 3 і 4 квіт-
ня 1971 р. п-ні І. Кашубинська, госп.
референтка, провела показ приготу-
вання Великодніх страв та декорації
печива з конкурсом на найкращу пас-
ку. Цю імпрезу влаштував наш Відділ
спільно з 97 Відділом СВА.

г) Фінансова: Відділ мав 940 дол.
приходу і 875 дол. розходу.

Іменем Контр. Комісії п-ні Русинко
поставила внесок на уділення абсо-
люторії уступаючій Управі, що Збори
ухвалили.

До нової Управи ввійшли пані —
М. Паньків, голова, О. Перейма, за-
ступниця, С. Гаврилук, секретарка,
А. Макух, скарбничка. Референтками

У ДОБРУ ПАМ'ЯТЬ ЄЛИСАВЕТИ АНТОНОВИЧ

Скільки то минуло часу, від коли ми стрінулися перший раз? І де? У стіп Карпат над бистрим Прутом. Позналились, приємно провели час, а відтак продовжували знайомство у Львові, вже й через родинні зв'язки. Багато було тоді причин до вдоволення і радості. Та обставини змінилися. Війна привела нового наїздника і виврвала з-поміж нас дорогих і близьких. А життя не стоїть — закусивши зуби треба було діяти, працювати, хитрити. Пройшли роки й ми опинилися майже мимоволі в одному місті в Америці.

Як тільки розглянулися в новому побуті, зайняла нас поважна думка — zorganizувати Відділ СУА в Амстердамі, бо ж ми давні Союзники! І так нас троє старших із досвідом зібрали гурток милих, молодих пань. Поставив новий Відділ (чи не 19) і поставив собі за ціль — школу українознавства, бібліотеку, доповіді, імпрези, навіть першу і то „вишивану“ забаву проголосили — і як удалася!

Слідом за іншими і ми переїхали до Клівленду, де вже давніше існували Відділи СУА. Наш був новий 33 із Лесею Українкою, як патронкою. Там уже йшла праця повною ходою. І на терені цього Відділу виринула ідея — двигнути пам'ятник Лесі Українки в місцевому Городі Культури. Від задуму до відслонення минуло багато часу. Всі трудилися коло того, як могли. Єлисавета Антонович приходила на сходина з незмінною касієрською книгою і все тихо і спокійно дбала про фінанси нашого гурта.

Сьогодні вже все поза нами. Наш любий 33 Відділ СУА розрісся і жваво працює. Пам'ятник Лесі Українки притягає неодного і каже подивляти удохвлену красу в бронзі. Ви, дорога пані Єлисавето, відійшли у краший світ, а я — Ваша сучасниця у суспільній праці — хотіла б, щоб ці теплі слова признання дійшли до відома Союзянок, а головню членок 33 Відділу СУА!

Іванна Скопляк

стали пані — Н. Стецьків культурно-освітньою й імпрезовою, М. Мандзій і О. Хомин господарськими, М. Райца й А. Пугач вільними членами.

Контр. Комісія: пп. В. Русинко, О. Салдит і А. Артимович.

Збори закінчено молитвою і гимном СУА. О. Перейма, секретарка

Підвишка передплати

Ще в осінніх місяцях 1972 р. заповіли ми підвишку передплати в 1973 році з 6 дол. на 7 дол. річно. До того спонукав нас ріст цін паперу, друку і поштової оплати.

Звертаємо увагу наших читачок на цю підвишку. Багато їх вплачує передплату по-давньому і спричинює нам потребу пригадок. Дуже просимо достосуватись до нових умовн.

Також пригадуємо Вам конечність повідомити нас про зміну адреси. Дуже часто читачки забувають про те і число повертається знищене назад і за доставу треба пошти ще раз заплатити. А за місяць чи два читачка домагається поновної присилки тих чисел. Тому просимо в час повідомити нас про зміну замешкання.

АДМІНІСТРАЦЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з усім членством СУА, що 18. листопада 1972 р. відійшла у вічність членка нашого Відділу бл. п. **Павлина Андрушків** на 77 році життя. Вона належала до 5 Відділу СУА від початку його заснування. Була жертвенною і відданою членкою, як також належала до Сестрицтва при церкві Непор. Зачаття. Походила з с. Кудобинці, пов. Зборів у Зах. Україні.

Полишила у смутку хвору у лікарні дочку Анну і внука Дениса. Похорон Покійної відбувся 21. листопада при участі членок Відділу і Сестрицтва. Спи, дорога Союзянку, а земля Вашингтона нехай Тобі буде легкою!

Управа 5 Відділу СУА
ім. кн. Ольги

БРОНКС, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 6. травня 1972 р. по короткій і важкій недужі відійшла у вічність на 78-му році життя бл. п. **Франка Турянська**, наша піонерка, яка від початку існування Відділу була його широкою прихильницею. Довгі роки була містоголовою і в Контр. Комісії Відділу. Була люблена і поважана членством.

Бл. п. Франка Турянська полишила в смутку дочку, зятя, сина і невістку, 6 внуків і 2 правнуки.

Родина і членки нашого Відділу відпровалили Покійну на вічний спочинок. Нехай земля їй буде пером!

З жалем повідомляємо членство СУА, що 17. березня 1972 р. упокоїлася в Бозі по довгій і важкій недужі бл. п. **Дора Хомів**. Народилася в с. Миколаїв, пов. Бібрка і прибула до Америки в 1909 р. Тут вийшла заміж за Йосифа Хомова.

Бл. п. Дора Хомів була широю працівницею нашого Відділу. Завжди старалась про його розвиток і приєднання нових членок. Впродовж двох літ була головою, а 12 років рек. секретаркою Відділу.

Родина і членки Відділу відпровалили її на вічний спочинок. Нехай земля їй буде пером!

Управа 8 Відділу СУА

ОЗОН ПАРК, Н. Й.

З жалем повідомляємо членство СУА, що 29. листопада 1972 р. відійшла у вічність наша добра і незабутня членка бл. п. **Галина Квасній**, родом Омельницька. Народжена у 1923 р. в с. Хутірському на Запоріжжі, прожила лиш 49 літ. Полишила у смутку чоловіка Василя, дочку Ольгу, зятя Павла і внучку Ніну.

Спи, дорога Союзянку, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

Управа 35 Відділу СУА

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. о. Євгена Мацелюжа складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж., а родині Покійного висловлюємо щире співчуття.

Управа і членки 1 Відділу СУА в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Йосафата Ковальського, дорогого чоловіка нашої членки п-ні Лесі, складаємо 22 дол. на Фонд Музею, 23,50 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і 24 дол. на фонд Укр. Церкви в Потребі, разом 69,50 дол.

Членки 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої членки бл. п. Марії Калитовської складаємо на Запасний Фонд Н. Ж. 25 дол.

Членки 63 Відділу СУА в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Антона Федькова, батька нашої членки Слави Букачевської, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

65 Відділ СУА в Нью Брансвіку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Михайла Попеля, чоловіка нашої членки, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

65 Відділ СУА в Нью Брансвіку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої членки бл. п. Лідії Волошин-Вдовиченко складаємо 30 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

77 Відділ СУА ім. Алли Горської в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжій могилі бл. п. Оксани Гніздійко, матері нашої членки Наталки Буняк, і бл. п. Віктора Коздоби, чоловіка нашої членки Марти Коздоби, складаємо 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

86 Відділ СУА ім. Олени Теліги в Ньюарку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Степана Риндика складає 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Гурток Книголюбів у Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Оксани Дучимінської складаю 5 дол. на Фонд П'ятсот.

Лідія Бурачинська, Філядельфія

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ мого брата редактора Геннадія Которовича складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Надія Дидинська, Меріон

ЩИРЕ СПІВЧУТТЯ висловлюю моїм товаришкам праці в СУА пп. Іванні Рожанковській, Анні Завадівській, Ользі Городиській і Євгенії Дубас та їх родинам по втраті дорогих осіб. Замість квітів на близькі й далекі могили. складаю 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ірина Кашубинська, Клівленд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могили бл. п. о. Юліяна Кочержука і бл. п. Василя Мізя складаємо 10 дол. на Собор св. Софії в Римі

Юліян і Ольга Муссаковські Ірвінгтон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Іванни з Марковських Дзерович і її брата Маріяна Марковського з Аргентини складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Соломія Дроздовська, Ванкувер

В 11-ТУ РІЧНИЦЮ смерті моєї дорогої мами бл. п. Ганни Ракочої-Телепко, складаю 10 дол. на Виховний Фонд її імені при СУА

Юрій Телепко син із родиною Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Богдана Левицького, активного члена української спільноти, передаємо 25 дол. на Стипендійний Фонд СУА для української молоді в Бразилії

Христина і Мирослав Лисобеї Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашого дорогого вуйка о. Андрія Стасюка складаємо 20 дол. на Фонд Укр. Церкви в Потребі

Оксана й Осип Кравченюки Вілкс Барре, Па.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої тітки бл. п. Емілії Стасюк складаємо 20 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Оксана й Осип Кравченюки Вілкс Барре, Па.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї дружини складаю 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Омелян Мельник, Сан Франціско

У ПАМ'ЯТЬ дорогої кузинки Іванни Петрів, визначного педагога, яка упокоїлася в листопаді 1971 р. в Торонті, Канада, пересилаю 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Володимира Михайлів, Честер

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу моєї любної сестри бл. п. Юліяни Перун-Чайки, яка відійшла у вічність 28 жовтня 1972 р. в Комарні, Галичина, складаю 15 дол. на Фонд Укр. Церкви в Потребі.

Юстина Огоновська, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашого крайна-делятинця бл. п. Богдана Левицького складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Марія Герус, Юніон

У ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ смерті дорогої матері бл. п. Софії Стацишин пересилаю 10 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Іванна Ничка, Пассейк

У ПАМ'ЯТЬ покійного о. д-ра Михайла Кравчука складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Олег і Іванна Ратич, Едісон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу моєї незабутньої товаришки і приятельки бл. п. Іванки Дорош, дружини о. сов. Л. Дороша, яка відійшла у вічність 21 жовтня 1972 р. у Балтиморі, складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Євгенія Когут, Вінніпег

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Лева Лепкого, незабутнього стрийка, складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Тетяна з Лепких Юзьв'як з чоловіком, донями і внуками

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої приятельки бл. п. Лідії Гуні, діяльної Союзянки з Шикаго, складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Наталія Каменецька, Стоктон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогого дяді, о. прот. Филимона Кульчинського, складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ліда Дейнека, Трентон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу незабутньої бл. п. Оксани Дучимінської складаю 5 дол. на Фонд Музею СУА

Ніна Михалевич, Найгра Фолс

Ні про що не турбуватись, ні за чим не турбуватись — значить, не жити, а бути мертвим, адже турбота — рух душі, а життя — це рух.

3 афоризмів Гр. Сковороди

С · Ф · У · Ж · О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬП'ЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ПЕРШЕ

До українського жіноцтва у вільному світі

У переломових хвилинах 1948 року, коли то всі українські землі опинилися під большевицькою окупацією — українське жіноцтво — ведене великим почуттям відповідальності — з ініціативи Союзу Українок Америки скликало Світовий Конгрес українського жіноцтва у Філядельфії, у висліді якого створено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Головною ціллю СФУЖО поставила — об'єднання дії українського жіноцтва і підтримку визвольних змагань українського народу. Відмічуючи 25 літ існування СФУЖО — Пленарна Сесія Ради СФУЖО, що відбулася в листопаді 1972 р. у Філядельфії, проголосила 1973 рік ювілейним роком СФУЖО.

На протязі 25 років діяльність СФУЖО проходила в двох плянах: внутрішньо-організаційному і зв'язків. Великим осягом у внутрішньому секторі є те, що Федерація об'єднала у своїх рядах майже всі жіночі організації в 11 країнах світу, а саме 18 складових організацій (на останній Сесії приступили до СФУЖО Об'єднання Українських Православних Сестричтв у ЗСА й О'єднання Жінок Просвіти в Аргентині), разом понад 25,000 членів, установивши ідеологічні основи своєї дії на всеукраїнських загально-національних принципах. У зовнішньому секторі СФУЖО нав'язала зв'язки з етнічними групами в країнах нашого поселення та з міжнародними жіночими організаціями. В останніх роках СФУЖО розгорнула діяльність в обороні українського народу, виготовляючи меморіяли й еляборати, що їх вислано до відповідних міжнародних чинників при ОН і до Міжнародного Червоного Хреста. Як світова центральна українських жіночих організацій СФУЖО тісно співпрацювала із Світовим Конгресом Вільних Українців — випереджуючи постановлення його на 20 років.

Із нагоди 25-ліття звертаємось до вас, українські жінки, розкинуті по цілому світі: Ставайте в організовані ряди, допоможіть нам сповнити велике зобов'язання перед українським народом, перед нашими дітьми. Розкинуті по цілому світі, гуртуймося в наших організаціях, бо тільки в єдності, солідарності й дисципліні — наша сила. У країнах, де існують жіночі організації — координуйте працю — головню в ділянці оборони прав української людини! У країнах, де ще немає українських жіночих організацій, гуртуйтеся і творіть жіночі товариства! СФУЖО стоїть вам до помочі у цьому ділі.

До вас, складові організації, звертаємось із проханням — відмітити 25-ліття існування нашої Федерації відповідними виступами, як також створенням Ювілейного Фонду, призначеного на оборону прав поневоленої і замученої української людини.

До Тебе, українська молоде, звертаємось окремим закликком, бо ви — майбутне України. Українська молодь на рідних землях веде зтяжну боротьбу за основні права існування нації — боротьбу за право на свою релігію, мову, культуру. Допоможімо їй тут на новому поселенні своїм новим підходом і фаховим знанням.

До Тебе, українська громадо, звертаємось із закликком — підтримати в цьому ювілейному році всеціло працю українського зорганізованого жіноцтва. Допоможіть цей ювілейний вклад зробити багатим і всестороннім!

ГОЛОВНА УПРАВА СФУЖО

ДО СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Вельмидстойні Пані,

Повернувши оце з Європи, застав Ваше миле запрошення на бенкет з нагоди Пленарної Сесії СФУЖО, що відбується 25. листопада у Філядельфії. На жаль, з Вашого запрошення не маю змоги скористати, бо саме тепер я недужий і потребую довшого лікування, а до того ще й у теплішому кліматі.

Про моє дійсно щире й повне глибокого розуміння ставлення до СФУЖО Ви знаєте, а тому висловлю тільки моє сердешне побажання: успішних і творчих на рад.

Водночас молю Господа, щоб Він — Всесильний обдарував українське зорганізоване жіноцтво Своїми ласками і щедротами та допоміг, щоб праця нашого побожного жіноцтва була Богові на славу, а знедоленій Батьківщині нашій — Україні на добрий пожиток.

Щиро відданий у Христі
✠ МСТИСЛАВ, Митрополит

ДОПОВНЕННЯ

У „Вістях СФУЖО“ в ч. 10 Н. Ж. 1972 р. пропущено в списку членів Ради, що Об'єднання Жінок ОЧСУ репрезентувала також п-ні Стефанія Бернадина, яка ввійшла до Екзекутиви СФУЖО, як друга секретарка. За недогляд перепрошуємо.

Із Пленарної Сесії Ради СФУЖО:

П-ні Ізидора Борисова розтинає стрічку Виставки творів жіночого пера і фотографічної виставки творів Лесі Українки. — Зліва: пп. Ярослава Кобрин, Марія Харина, Марія Душник, Теодосія Кушнір, Олена Процюк, Марія Романенчук, Ізидора Борисова.

Book exhibit of women authors was opened at the WFUWO Session in Philadelphia

XIV. Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи й фундації б. президента м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні тієї постанови проголошуємо оцим

XIV. ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

Предметом Конкурсу є опис „Незабутня зустріч“, в якому буде поданий спогад про найбільш цікаву людину, що довелось зустріти в житті.

На нагороду призначено 200 дол., а саме — по 100 дол. за два рівнорядні літературні твори.

Учасниками Конкурсу можуть бути жінки-письменниці або ті, що хотіли б ними бути.

Речень закінчення Конкурсу — 31 травня 1973 р.

Дописи розгляне Літ. Жюрі в такому складі: Марія Барагура, Степан Крижанівський, Наталія Чапленко.

Конкурсні твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки в окремій запечатаній коверті на адресу журналу „Наше Життя“, з допискою: „Для Комітету Літературної Нагороди“.

WFUWO, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141

ВИСТАВКА КНИЖОК ЖІНОЧОГО ПЕРА

Однією з атракцій Пленарної Сесії Ради СФУЖО була виставка творів жіночого пера. Влаштована в аудиторії школи св. Йосафата, де відбулась Пленарна Сесія, — вона дала перегляд усіх книжок жінок-авторок у рр. 1959—1972. Такий протяг часу вибрано тому, що перша така виставка відбулась у 1959 р. під час Світового Жіночого Конгресу в Нью Йорку.

Твори були поділені на белетристику, науку, публіцистику, шкільні, дошкільні й музичні посібники, біографічні видання жінок і про жінок, збірники жін. організацій, переклади й іншомовні твори. Дбайливо виданий каталог опрацювала організаторка виставки Марія Романенчук, а виставку підготувала вона при співпраці Наталії Чапленко.

У тому ж приміщенні вперше представилась публиці виставка творів Лесі Українки, влаштована Комітетом відзначення 100-річчя поетки. Твори були схоплені на чудових світлинах у модерному оформленні; в центрі їх був уміщений портрет Лесі у виконанні мистця Чебанника. Виставку уложив мистецький фахівець Зенон Фешак при співпраці д-р Наталії Пазуняк.

Ленту виставки розрізала в часі відкриття (25 листопада) Ізидора Борисова, сестра поетки. Виставку книжок відкрила Марія Романенчук, а виставку Лесі Українки д-р Наталія Пазуняк у заступстві мгр. Ірини Пеленської, яка через недугу не могла прибути.

ПРИВІТИ НА СЕСІЮ РАДИ СФУЖО

На Пленарну Сесію Ради СФУЖО, що відбулася в днях 24—26 листопада 1972 у Філадельфії, наспіли численні привіти наших громадських організацій. Їх відчитано в часі бенкету 25 листопада.

Привіт і благословення Їх Блаженства Верховного Архієпископа Кир Йосифа був уміщений у попередньому числі. Слідували привіт і благословення Їх Високопреосвященства Митрополита Кир Амвросія, Їх Високопреосвященства Митрополита УАПЦ Мстислава, Їх Преосвященства Кир Ярослава.

Своє привітання надіслали наші громадсько-політичні центральні — Український Конгресовий Комітет Америки, центральні й місцевий Відділ, Організація (Закінчення на обкладинці)

ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОНУ ІРИНА КАШУБІНЬСЬКА

Кожна пора року має свої особливості у стравосписі. Подаємо тут кілька, що є притаманними для часу Різдва і м'ясниць. Заварне тісто має ще популярну назву „птисі“, а, мабуть, походить від прізвиська славного кухаря графа Потоцького, що називався Гриць Птись. Це тісто дуже поширене в Україні, починаючи від відпустових бубликів-свистунів. На закуску вживають його із смаковими додатками або начинками, а солодке наповняється кремом або збитими вершками.

Подаємо приписи із згаданої категорії, популярні у Клівленді. А в дальшому може й інші Округи схочуть поділитися своїми здобутками українського харчування.

Курятина, або начинювана риба

4—5 фунтів курятини без литок (їх трудно змолоти через жили), 6—7 цибулин, 1 морква, 2 петрушки, салера (коли немає кореня, тоді дати 4 біла), 5 зерен запашного і 3 гіркого перцю, $\frac{1}{8}$ ложечки меленого білого перцю, 1 лавровий листок, 1 суха булка, парена, намочена і витиснена (без шкірки), 1—2 ложки тертих сухариків, 1 яйце, 2 ложки олії (оливи), 2 ложечки солі до начинки, $\frac{1}{2}$ —1 ложечки цукру, 3 кубики бульйону з яловичини (воловини), 1 або 2 пачечки желатини, чверть до пів ложечки цитринового соку.

Відділене від костей м'ясо змолоти двічі з двома цибулинами й булкою. Кости, закришку, решту цибулі, покраяної грубими кружальцями, перець і лавровий листок залляти двома літрами води, додати пів ложечки солі і варити 2—3 год. До змеленого м'яса додати яйце, олію, сіль, перець, цукор і терті сухарики, скроплені водою. Все добре вимісити і сформувати з того два валочки, приблизно 12" довжини,

працюючи на срібному папері, змоченому водою. Коли закінчені, змочити руки, вирівняти і загладити їх. Срібний папір (алюмінієм) закрити щільно, але вільно. Поколоти з усіх сторін зубочисткою і варити в солоній воді з двома кубиками бульйону 30 хвилин на один і 30 хвилин на другий бік. Вода повинна валочки покривати.

Тоді вибрати валочки з посудини і вистудити, відкриваючи папір тільки на кінцях. Покроїти на скибки, уложити у відповідній формі і залляти виваром. До вивару додати 1 кубик бульйону, желатину, досмакувати сіллю, а коли пристигне, додати цитринового соку. Прибрати варенню морквою, кружальцями яєць, цитрини і зеленою петрушкою. Подавати з цитриновим соком, сметаном або хреном з медом і сметаною.

Паштет із курячих печінок

2 фунти печінок (промиті і вичищеної з плівок), 4 грубо крайні цибулини, $\frac{1}{4}$ горнятка олії (оливи), $\frac{1}{4}$ горнятка (несолоного) масла, пів ложечки солі, перець мелений білий і чорний до смаку, 4 варені яйця.

Влити на сковороду олію з двома ложками води, вкинути на неї цибулю, накрити, а коли постане пара, відкрити і мішати, аж цибуля дійде до золотого кольору. Тоді зісунути на бік. На ту ж сковороду вкинути сполокану і прссушену паперовим рушником печінку. Засмажити на гострому вогні коротко на обидва боки, перемішати з цибулею, посолити і поперчити, а коли прохолоне, змолоти з яйцями кілька разів. Втерти масло на шум, змішати з печінкою, досмакувати і наложити, добре втискаючи, до форми об'єму 4-ох горняток, вилоненої срібним папером. Ще краще, ко-

ли маємо ферму у виді яйця; тоді можна паштетові надати вигляд шишки. Виложити на таріль і притискати тупим бокон ножа скісні смуги в обидві сторони. Так утворяться ромби, що їх угорі втискаємо при допомозі ложечки, щоб надати паштетові вигляду шишки. Розпустити кубик бульйону в горнятку окропу, додати для кольору помідорової пасти, а для смаку магі і одну пачечку желатини. Коли пристигне, покрити кілька разів паштет. Добре є прикрити таріль срібним папером, щоб охоронити перед масою, що стікає. Чатиння зробити з лущинки довгого огірка.

Заварні тістечка (птисі)

$\frac{3}{4}$ горнятка товщу (кріско), $\frac{1}{4}$ ложечки солі і півтори горнятка води, півтори горнятка і 3 ложечки борошна (муки), 6 яєць, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ ложечки порошку до печення.

Заварити товщ у солоній воді, всипати нараз борошно і мішати добре аж постане гладка маса і буде відставати від ринки. Прохолодити мішаючи і добре втерти в мішалі, додаючи по одному 6 яєць, а при кінці розсипуючи по цільй масі порошок до печення. Накладати ложкою або витискати кондиторським мішечком на лист (бляху), вистелений пакунковим папером з натовщеними місцями у віддалі 2" Нагріти піч до 450° Пекти 15 хвилин при 400° не відкриваючи, а даліше 15—20 хвилин при 350° до золотого кольору. З того вийде 30 штук. Зрізувати верх і наповнювати кремом або битими вершками (сметанкою). Можна вживати на закуску, начинювані паштетом, але тоді треба пекти малі, накладані ложечкою. Вийде біля 100 штук.

Українські троянди

3 цілі яйця, 2 жовтки, 1 ложка рому або спирту, $\frac{1}{8}$ ложечки порошку до печення, 2 горнятка борошна (муки), 2 фунти товщу до смаження, цукор-пудра з ваніллю до посипування, троянда або інша червона конфігура.

З усіх складників замісити легке тісто, дещо густіше, як на вареники. Місити аж покажуться на тісті міхурці. Загорнути у плястик і лишити відпочити в холодильнику одну годину, або навіть до другого дня. Потім розкачати, під-

сипаючи борошном, дуже тоненько на троянди, а дещо грубіше на вергуни. Викроювати кружала трьох величин (3 — 2 — 1 і ½ інча), складати один на одного і затиснути пальцем по середині. Протяти в п'яти місцях через усі три кружала до половини найменшого. Найкраще вжити коліщатко до краяння „п'яти“ Смажити на товщі при 350°, обернувши найменшим кружалом вдолину, кілька хвилин до легкого золотого кольору. Тоді перевернути і смажити з другого боку. Виймати обережно на паперовий рушник. Коли стече товщ, тоді посипати цукром і в середину дати конфітуру.

Примітка: При розгріванні товщу додати 2 ложки води і 2 ложки спирту, щоб товщ не горів і тісто не втягло його забагато.

**

Куховарські назви

на букву Т

Татарка, батун, семилітка, гор. — вид цибулі, що її вирощують для зелені.

Татарська підлива — холодна підлива до риби, з майонезу, посічених маринованих огірків та інших приправ.

Таяця — плеската дерев'яна або металева посудина для подавання до столу начиння із стравами й напоями (рос. піднос).

Телятина — а) теляче м'ясо, б) теляча печеня.

Терен — плоди дико ростучих слив.

Тернівка — наливка з терну.

Терка, тертка — куховарський прилад до тертя городини, садовини й ін. — Терти, тертий хрін, терті сухарі.

Термос — скляна посудина з подвійними стінками для збереження харчів чи напоїв у певній температурі.

Тернослива, сад. — різновид сливи.

Тертюха — алкогольний напій з розтертих із цукром суниць, залитих горілкою.

Тертюх, мн. тертюхі — картопляники з сирої картоплі. Також — **терчаники**.

Тетерка, тетеря — мисливський птах. **Н. Ч.**

Перебування на холоді не прискіпує обігу крові, а сповільнює його. Внаслідок того наша шкіра не відживлена належно — вона стає сухою і лущиться. Це знов сприяє появі зморшок, прискорює старіння. Щоб уникнути цього слід обличчя зимою порою добре доглядати.

Всі знаємо, що до вмивання обличчя треба вживати води кімнатної температури. Після вмивання прссушити обличчя м'яким, не крохмаленим рушником. Якщо у когось шкіра ніжна і чутлива, тому слід умиватись перевареною водою і рідше ніж в іншу пору року, наприклад що другий день. В ігші дні можна протирати обличчя молоком, що розведено на половину з водою. У продажі є також різні добрі препарати, що служать для тієї цілі. Це є рідкі креми — огірковий, суничний, ланоліновий.

Також треба пам'ятати, що відразу після умивання, обтирання та інших водних процедур на вулицю

НАШВИДКУРУЧ

Дуже часто і поспіху треба пригріти або зладити обід. Для тієї цілі послужить нам кілька вказівок:

— Для приладження скорого битка, січеника чи грінок із сиром послужить нам настільний рушт. Щільно прикритий включається до контакту. Його легко почистити, бо все здимається.

— Пригріти готову страву в печі не раз важко, а й треба довго чекати. Для тієї цілі послужить нам електрична мала пічка з добрим термостатом. Її також легко можна почистити.

— У Н. Ж. ч. 4, 1972 подали ми всі прикмети змішувача, що дуже допомагає господині. Пригадуємо, що його посудину слід заповнювати тільки до ¾ об'єму. Інакше надто обтяжимо мотор.

— У кожній кухні повинно бути кілька малих ножикив, один середньої величини, а один великий. Щоб зберегти їх гострими треба помити й висушити їх кожного разу по вжитку. Коли на них появляються плями, тоді треба почистити їх сталевною вовною і порошком.

краще не виходити. Тому всі заходи коло обличчя виконувати увечорі перед сном. А вранці, коли спішимось на працю й так не стане на те часу.

Зимою, коли наша шкіра гірше відживлена, треба частіше стосувати відживні креми. У холодну вітряну погоду перед виходом із дому змастити обличчя захисним кремом, а також злегка припудрувати. Крем і пудра створюють на обличчі тонку плівку, оберігають шкіру від впливу низької температури. Якщо вам доводиться довше перебувати на морозному повітрі, тоді слід користуватись товстим кремом або тонкою верствою товщу.

Не забувайте і про губи. Вони теж від холодного повітря сохнуть, тріскаються і болять. Їх добре захищає губна помада. Зимою порою можна вживати гігієнічну помаду для губ.

А що робити, коли шкіра почала лущитися, почервоніла, стала грубою? У такому випадку слід умиватись нерозведеним молоком, протягом дня протирати обличчя олією чи спеціальним розчином. Його нетрудно приготувати і вдома. Наприклад — розтерти жовток, додати сік із пів цитрини і чверть гор'ятка горілки. Потім розмішуючи додати пів гор'ятка сметани. Такого крему не можна довго зберігати.

Все тут сказане стосується також до шкіри рук і ніг, які тепер більш виставлені на холод ніж в іншу пору року.

Замість квітів

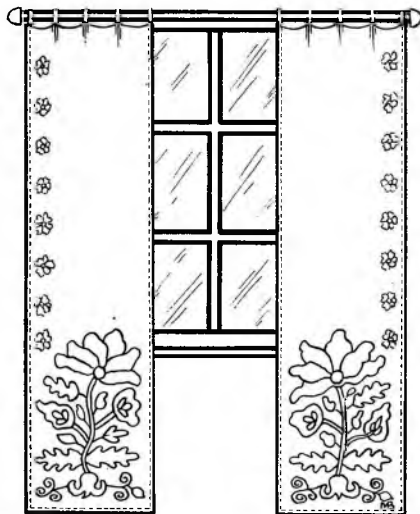
У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ смерті мого незабутнього й улюбленого дідуся бл. п. Гіларія Білинського складаю 25 дол. на передплату Н. Ж. для бабусі.

Ярина Грабовенська-Телепо, внука з родиною у Філадельфії

У ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ смерті (15 лютого) бл. п. інж. Богдана Турка, нашого незабутнього чоловіка і батька, замість квітів на його могилу складаємо 10 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Марія й Ярина Турко, Кембрідж

Українська ВИШИВКА

Завіски можна прикрасити полтавським рушниковим узором
Embroidered curtains. See design on the cover.

ВИШИВАНІ ЗАВІСКИ

До сучасного мешкання нелегко підобрати вишивані завіски. Хочемо дістати якнайбільше світла в нашому вікні, але й заслонити його щільно вечірньою порою. Тому сучасна мода придумала різні траперії, стори й сітки, що дозволяють на одне і друге.

Та як примінити тут українську вишивку? На драперії послужать нам узористі тканини, деякі з них можна дістати в народньому стилі. У ч. 9, 1972, Н. Ж. подали ми зразок таких завісок із легкою вишивкою на сітці, що закриває середину вікна.

Але драперія може бути також із гладкої тканини. Себто полотна, панами, орлону. А тоді може знайти місце вишиваний мотив відповідно дібраний. Але вся суть у тому, щоб його відповідно дібрати.

Для такої вишивки на завісках дуже добре надаються рушникові мо-

тиви. Вони легкі й розгалужені, їх можна виконати загально відомими швами. У красці однородні, отже можна достосувати їх до загального тону кімнати.

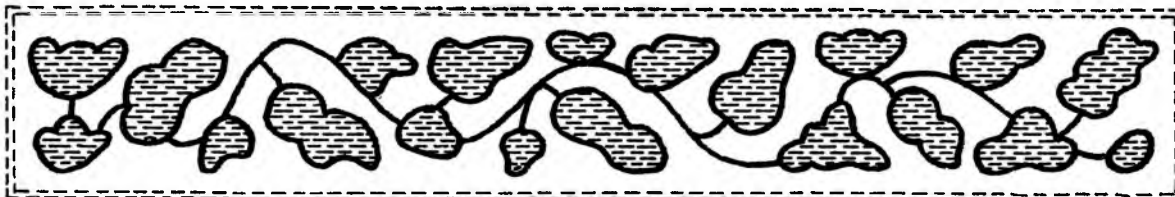
Рушниковий мотив

Квітка з полтавського рушника, виконана рушниковими швами (стебнівка, перетикання). Виконана у природній величині. Можна перенести при допомозі спеціальної кальки на полотно і вишивати по лініях рисунку.

Оригінальний тон вишивки — червоний. Залежно від потреб можна виконати вишивку у вишневому, ржавому або брунатному кольорі.

Надмір породжує пересит, пересит — нудьгу, нудьга ж — душевну тугу, а хто хворіє на це, того не назвеш здоровим.

З афоризмів Гр. Сковороди

Тяглий взір із полтавського рушника можна примінити до поперечниці завісок або вмістити на бічниці під квіткою.

ДОБРОДІЇ, ОПІКУНИ І ПРИХИЛЬНИКИ МУЗЕЮ СУА

Наша музейна збірка є культурною станицею, що свідчить своїм матеріалом і виставками про наше народне мистецтво. Така установа потребує для розвитку тривалої фінансової підстави. Її повинні дати Відділи СУА, що розуміють і цінують цю ділянку. І справді! Маємо Добродіїв, Опікунів і Прихильників Музею, що вплачують постійну річну пожертву на ту ціль.

Донедавна мали ми 4-ох Добродіїв, що підтримували Музей річною пожертвою 100 дол. Це були — 1 Відділ, Нью Йорк, 59 Відділ, Балтимор, 6 і 83 Відділи, Нью Йорк. У 1972 році прибуло нам сім Добродіїв, а саме — 12 і 33 Відділи в Клівленді, 43 Відділ,

Філадельфія, 69 Відділ, Лорейн, 72 Відділ, Нью Йорк, 91 Відділ, Бетлегем, 96 Відділ, Дітройт. Отже разом маємо 11 Добродіїв нашого Музею.

Опікунів Музею, що вплачують 50 дол. річної пожертви, маємо 10. Деякі з них — давні, що вже кілька літ підтримують наш Музей. Це є Відділи — 7 з Акрону, 22 із Шикаго, 28 з Нью-арку, 82 з Бронксу, 93 з Гартфорду. Інші Опікуни стали в 1972 р. Добродіями. Новими Опікунами стали Відділи — 23 із Дітройту, 24 з Елизабету, 46 і 47 із Рочестеру, 90 із Філадельфії.

Радіємо цим зрозумінням завдань Музею серед наших Відділів. У черговому числі подамо перегляд Прихильників Музею і сподіємось, що багато з-поміж них перейде в ряди Опікунів чи Добродіїв у 1973 році.

Замовляйте АЛЬБОМИ ВЗОРІВ Українські Народні Вишивки

Видання СУА

Серія 3 і 4

Десять таблиць узорів

Ціна 2 дол. за 1 альбом

Замовляти в Централі СУА

Купуйте найновіші видання СУА: Р. Завадовича: ЧАРОДІЙНІ МУЗИКИ

Діми: КІТ-МУЗИКА

Ціна по 2.50 дол. за примірник
Замовляти через Централю СУА

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXX.

JANUARY, 1973

No. 1

I Remember Christmas

It is Christmas Eve (January 6, we followed the Julian calendar). Dusk is falling and all six of us children, with our noses pressed against a half frozen window, are eagerly watching for the appearance of the first star which symbolizes the Star of Bethlehem. With its appearance the spirit of Christmas begins to reign in our house.

Preparations for this day have been going on for weeks. Every corner of the house has been scrubbed. The living-dining area is decorated with garlands and red paper bells. The Christmas tree — grown on our farm — is trimmed with candy, apples, cranberry clusters and real candles. The table has a yaer of fragrant hay spread over the top, and is covered with a gleaming white cloth. In the center is a kolatch (a special Christmas bread) in the form of a wreath with a tall candle in the center, which is to be lighted at supper time.

At last someone spies the star and this fact is vociferously announced to all. Then there is a mad scramble towards the door so that all could see it at the same time. Yes, yes, there it is, shining brightly in the western sky.

While the excitement is still running high, Dad approaches from the barn, where he had just completed bedding the livestock for the night. He is carrying a sheaf of wheat under one arm and a bundle of hay under the other. Pausing in the doorway, he greets us in Ukrainian: "Khrystos Razhdayetsia!" — "Christ is born." And we answer in a chorus, "Slavim Yo-ho!" — "Praise Him."

Dad places the sheaf under the

Ikon, in the right-hand corner of the room. A place of honor, because that sheaf, deedukh, symbolizes innumerable ancestors whose spirits will be present

with us tonight. The hay is spread on the floor, to signify that Jesus was born in a manger.

The enticing aromas from the kitchen waft themselves all over the house. Mother has been cooking since daybreak, preparing the twelve traditional dishes for Christmas. There had to be twelve, to commemorate the twelve disciples. The supper is ready, and as we watch mother filling some plates with samples of each dish, we feel suddenly very hungry. But hungry though we are, we know that this food is not for us, not yet.

It was believed that Christmas was shared with all creatures, especially with the domestic animals, and the ritual of giving them their Christmas supper had to be performed first. So each one of us grabs a plate-

ful of food, follows Dad to the barn, blesses with the sign of the cross-horses, cows, and other livestock, and distributes the food to the animals. The ritual is repeated with the chickens, pigs and of course, the dog and the cat.

Later, breathless from the exercise and excitement in the fresh air, we gather around the table, and join Mother and Dad in the singing of the traditional carol "Boh Predveechnee" — "God Eternal." Now Dad becomes very serious, wishing each one of us a very merry Christmas, and expresses the hope that we may all be together as a family group, a year hence, to celebrate this joyous occasion. We reciprocate and solemnly kiss Dad's and Mother's hands.

Supper begins with "kutya" — cooked wheat, cooled and seasoned with honey, ground poppy seeds, chopped apples and walnuts. This is followed by "borshch" — beet soup. Then, at least two kinds of fish — fried, baked or jelled — are served (no meat is eaten on Christmas Eve). Two kinds of "holubtsi" — cabbage rolls — (rice and buckwheat) are followed by creamed dried mushrooms, which we had picked the previous summer. "Pyrohy" — dumplings — with a number of fillings are served next. Or else, baked rolls with a variety of fillings are served as an accompaniment to the dessert of stewed fruit.

After supper, there is more singing of Christmas carols and we have a chance to show off how well we have memorized all the verses. Mother leads in a clear soprano voice, Dad harmonizes in a deep basso, and we follow as best we can.

Tradition demands that the children take some Christmas food to their grandparents, or

other elderly people. But this had to be modified or even abandoned in Canada. Our grandparents were on the other side of the ocean, and other people — miles away. However, another custom developed. Since some of our friends celebrated Christmas on December 25th, we visited them on that day, and invited them to be our guests on our Christmas. . . It was wonderful to enjoy not one, but two Christmases within two weeks!

As a matter of fact, our friends are expected to arrive any moment now. Listen, can you hear the jingle bells in the distance? And the dog barking outside? Our friends arrive and we greet them warmly.

Mother tells us that we can all stay up tonight as late as we wish — at least until the arrival of St. Nicholas. And so we shall, not because of the gifts he'll bring, but because he deigns to visit such a humble family as ours and even manages to find our place at night.

The time passes quickly, and Mother asks us all to sit down and be perfectly quiet while she tells us the story of Christmas. We have heard it many times before, but the enjoyment of it is not marred by repetition.

Suddenly, while we are still immersed in the drama of the first Christmas, there is a loud commotion outside, the ringing of bells and shouting, and as we open the door, St. Nicholas is right there, in person, resplendent in priestly robes, a tall ornamented head-band, and a long beard. He greets us with a voice that sounds peculiarly like our Dad's, questions us closely to see if we were really as good as we could have been, and distributes the gifts. It was not permissible to ask St. Nicholas for anything. To do that would have been a breach of the most elementary etiquette. A gift was something that was freely given and gratefully accepted.

With this, the climax of the evening is reached — or so it seems. Our cup of enjoyment is full and brimming over, and we

crawl happily into bed. But sometime during the night, deep in slumber, we become aware of the clanging of a cow bell, and now and then the strains of a violin, and then the drum beat which really wakes us up. We look out the window and see a group of men singing under it. They are the carollers — members of our community who are trying to raise some money for a civic project, in this time-honored fashion. We watch as Dad invites them in. The leader pauses in the doorway and recites a lengthy greeting — "vinchovanya" — improvising as he goes along, invoking every kind of blessing upon each member of the family, in the coming year.

Stories of the Soviet Ukraine.
Moscow, Progress Publishers,
1970. 303 p.

At long last, the Soviet publishers in Moscow have decided to issue to the English-speaking world a representative selection of contemporary Ukrainian short stories. Eighteen Soviet Ukrainian writers are represented: the oldest among them is Ostap Vyshnia, the youngest — Yevhen Hutsalo. Of those included only Vyshnia, Dovzhenko and Yanovsky are no longer alive; the others are present day living writers, some of them beginning their literary careers. The time span covered by the collection is about fifty years and yet — with one or two exceptions — there is a remarkable uniformity of both style and subject matter. No wonder: socialist realism permeates most of the stories and the general impression, that the reader gets from the collection is one of stifled talent and enforced mediocrity. Even outstanding writers like Yanovsky and Pervomaiskyi are represented by third rate contributions. The

(Continued on page 28)

Dad responds in a similar manner and offers each of the carollers a glass of wine — or whatever it is that makes them happy. Mother serves "zakuska."

By this time we are all so tired, we remember nothing more until morning, which is Christmas Day. We dress and as we wash our faces in the cool water, Dad drops silver coins into the enameled washbowl, saying: "May you be as healthy as water, as bright as these silver coins and as gay as springtime!"

After a late and leisurely breakfast, Dad hitches a team of horses to a small sleigh called "cutters," and we all pile in to go visit some relatives and friends. Driving through the fresh, fallen snow with sleigh bells jingling and horses prancing is a wonderful experience. Even the horses seem to enjoy it and are more frisky than usual. Mother cautions Dad to be careful as the snow is deep and the road almost obliterated. But she is too late, for in the twinkling of an eye, the sleigh has tipped, spilling us into the snow. We pick ourselves up amidst a great deal of groaning and laughing. The experience only adds to the enjoyment of the ride, for we are all well bundled up. The horses wait patiently until we pile in again and continue on our way.

That was Christmas many, many years ago — but it seems like only yesterday.

Tania E. Bishop

Some of our subscribers, in reading Mrs. Bishop's account of Christmas on her family's Canadian farm many years ago, may be surprised at the appearance of St. Nicholas on Christmas Eve, or some other practice that differs from the usual. We should remember that Ukrainian immigrants adapted their ancient customs and tradition to the circumstances in their new surrounding. Many practices were changed somewhat because of isolated dwellings (as on farms), unavailability of necessary items or pressures of employment.

HEADQUARTERS NEWS

Branches have in their possession the UNWLA Constitution and Bylaws in the new format. In line with our examination of our organization and ourselves as members of that organization, a thorough study of the Bylaws is a logical necessity — especially as the coming Convention will afford an opportunity for changes. Every Branch has members with access to xerox or photocopy machines. The Bylaws should be duplicated so that each member can have a copy. After the members have had an opportunity to study the Bylaws, a meeting should be devoted to a discussion of any changes or clarifications that are deemed necessary. As several weeks will pass before the copies can be made, and then a few more before all members receive copies and have time to read them — with Branch programs interspersed — it is not too early to begin.

WHAT TO READ

(Continued from page 27)

translations were made indirectly from the Russian; as a result all Ukrainian names are given Russian spellings in the transliterated form: Golovko instead of Holovko, Gonchar instead of Honchar, Gutsalo instead of Hutsalo. Not to mention the characters of the stories: all those Gorpinas, Galkas, Gritskos!

The introduction is by Vitaly Korotych who makes a pathetic attempt to prove that “creative affinity does not mean creative monotony.” The works of some of the younger writers — Syzonenko, Hutsalo, Ivanchuk, Tyutiunyk — do seem to break away from that “creative monotony” and provide a ray of hope for the future. The one story, however, which by itself is enough to make up for any or all of the poorer selections in the book, is the “Enchanted Dena” by Alexander Dovzhenko. The old master of cinematography was also a first rate writer

An All-American Learns Ukrainian

My interest in learning the Ukrainian language was whetted by a recent visit to some of Ukraine’s prettiest cities. It was a great experience to see Kiev’s beautiful Cathedral of St. Sophia and to walk along the Khreshchatyk. Inspiring, too, was a special trip out of Poltava to Myrhorod, Hohol’s birthplace and site now of an excellent museum (his childhood house) dedicated to him. Perhaps the biggest factor, however, in my decisions to study Ukrainian was the language itself. Its rhythm and sound impressed me: and the opportunity to be able both to speak it and to read some of Ukraine’s great literature in the original was too good to pass up. Thus, when courses were offered at the University of Chicago, I registered. I was not disappointed, either. It was a very fruitful period of study, which I plan to continue in the future.

Some people maintain that Ukrainian, like some other Slavic languages, is particularly difficult to learn because of its “strange” alphabet and “the way its words change their endings all the time.” I think that this objection to studying Ukrainian has been proven invalid many times over. The Cyrillic alphabet can be learned by foreigners easily, and it requires only some patience and concentration to master Ukrainian grammar.

I was born and raised in America. English is my native language. Before I began to study Ukrainian at the university, I had had no training, formal or informal, in the language. Yet with sound instruction, I found myself progressing nicely in my learning.

The benefits for Americans in studying Ukrainian are many.

and it is about time that some of his work was translated for the English speaking reader.

The book is supplemented by short biographical notes on each of the writers included.

From a personal point of view, there is something very gratifying in acquiring skill in speaking the language. This skill, in its turn, is a tool which can be used in a number of ways. Knowing Ukrainian, for example, helps to build up one’s interest in the people, their history and customs. By reading different sources, the American student obtains a more complete and true picture of issues vital to Ukrainian life. Gaining proficiency in speaking the language is even more exciting, particularly in Chicago, where there is a good-sized Ukrainian community with which to communicate and share ideas. Much has been said recently about the need for people to communicate and to understand one another. This, I believe, is true: only through efforts to understand can we lessen tensions and truly come together. I do not maintain that studying Ukrainian is the answer to the majority of our problems; but I do maintain that it is a good thing and one of a number of possible steps in the right direction. It broadens the individual’s comprehension and appreciation of the Ukrainian people while giving him a sense of accomplishment and self-satisfaction in acquiring new knowledge at the same time.

Julie Andrews

The University of Chicago
August, 1972.

APHORISMS BY HRYHORIY SKOVORODA

Translated by Tetiana Shevchuk

Happy is he who has found happiness in life. But even happier is the one who knows how to profit by it.

*

The light of the sun shining daily will not suffice, if the darkness in your head is without illumination.

*

A sage must pick out gold even in a dung-heap.

НАШИМ МАЛЯТАМ

Ірина Дибко

КАЗКА ПРО ЗОРЯНИЙ ПІСОЧОК І МОЛОЧНУ ДОРОГУ

Сонце поспішало до обрію — назустріч вийшов вечірній сутінок. А вслід за сонцем дивились великі сині очки...

— Мамо, — питає Мартуся, — куди сонечко пішло?

— Воно втомилося і йде спатоньки, — відповіла мама й ніжно пригорнула доню. — Он бачиш ці дві хмаринки? Однією сонечко вистелює собі ліжечко, а другою — ось тією, рожевою, — укривається...

Сині очки уважно слідкували за хмаринками.

— Дивись, мамо: сонце вже накрилося... І притишеним голосом додала: — спатоньки пішло...

Тимчасом, огністе золото над обрієм почало бліднути й непомітно мінилось у волошковий оксамит. А на тім оксамиті заблима-ла перша зірка.

— Мамо, мамо, дивися: що то так привітно до мене моргає?

Поки мама встигла відповісти, волошкова неозорість вкривалась немов білими крапочками.

— Мамо, як ті блимаючі крапочки називаються? Звідки вони взялися? Хто їх там розсипав?

— Ходи но, Мартусю — розкажу тобі казочку про зоряний пісочок і молочну дорогу...

**

У давні давня купалися малі янголята в безмежнім волошковім океані всевіту. Грالیся, плавали, поринали в бездонну глибіню; іноді перлини знаходили, а з найкращих робили чудові квіти для Бога-Всетворця. Але не весь час проводили вони в забавах: кожному було Всетворцем призначено обов'язки. Один янголик мав стежити, що діється на Землі. Він залюбки літав над Землею й придивлявся, як влітку діти бавились

на пісочку, а взимку на снігу. Влітку пісочок над морем вилискував на сонці, мов самоцвіти. От — подумав янголик — якби такий пісочок був і для янголят біля все-світнього океану! Грالیся б на нім досхочу!

Повернувшись до блакитної домівки, розказав янголик іншим янголятам про той пісочок, і вирішили янголята просити Всетворця, щоб і їм дав такий пісочок. А янголи не звичайно просять, а чудовими співами передають прохання. А найменше янголятко підійшло до Отця і тонесеньким голосочком попрохало:

— Отче наш... Звертаємось до Твоєї безмежної любови: дозволь нам мати пісочок срібlistий над океаном всевіту...

Всетворцеві були милі співи малих янголят. І переглянувся Отець із Сином, і їхні погляди, стрінувшись, перетворились у білу голубку... Голубка затріпотіла крильцями, злетіла вгору й наказала Ар-

ангелам відчинити велику браму, за котрою був зоряний пісочок. З великим шумом посипався зоряний пісочок різної величини й кольорів... Були там помаранчеві, зелені, рожеві, блакитні піщинки... Крізь віконця щасливі янголята стежили, як сипався блискучий, магливий пісочок. Ох, як кортіло їм одразу пірнути в той зоряний пісок! Але Бог-Отець наказав, що лиш удень можна туди, бо вночі по зорянім пісочку бешкетують ксники з довгими вогнистими хвостами... Янголятам могли б від них крильця загорітись!

Але й між янголятами трапляється неслухняний... Йому так хотілося ще тієї ночі піти й поглянути зблизька на зоряний пісочок.

Тому, по вечірній молитві, коли вже всі дістали від Архангелів по пляшечці молочка, коли все всі заснули, і затих лопіт дужих архангельських крил, янголя встало, пляшечку з молочком міцно притисло до себе, розгорнуло свої, не

Малюнок Л. Медовс

Li Meadows

такі ще вправні крильця, і полинуло крізь віконце в волошкову блакить. Пливе над зоряним пісочком... Від захоплення янголик не помітив, як десь узаявся біля нього лихий коник із довжелезним огнистим хвостом. Від переляку янголятко впустило пляшечку з молочком, і молочко потекло — потекло по всім зорянім піску — річкою потекло...

**

З обсмаленими крильцями лезало нечемне янголя в ліжечку... А коли одужало і крильця відросли — пішов просити Отця, щоб простив йому за непослух... І добрий Бог простив і пригорнув його до серця.

Прошло багато часу. Янголятко виросло і стало Архангелом. Тепер він пильнував той Зоряний пісочок, ту Молочну Доріжку, що колись ще малятком зробив... Тепер він літав на дужих крилах і проганяв бешкетливих вогнехвостих коників, щоб не заподіяли лиха малим янголятам...

Одної ночі Всетворець покликав до себе Архангела і наказав йому зібрати янголів та полинути на Землю над малу стаєнку і сповістити пастушків, щоб ішли вітати новонародженого Ісусака. Зібрав Архангел янголят, узяв найкращу зірку із своєї Молочної Доріжки й полинув на Землю... Ще ніколи він так гарно не співав! Яке щастя, що Отець пробачив йому давній непослух і вибрав його з-поміж усіх янголів для такого важливого завдання! Співав Архангел Ісусикові й людям, співали з ним янголята, і здавалось, співав зоряний пісочок і Молочна Доріжка...

— Мамо, — запитала Мартуся, — покажи мені, котра зірка засяяла над колискою Ісусака? Чи ось та, найбільша?

— Так, — сказала мама. Вже наближається Свят-Вечір, і щороку в цей час ця зірка злітає з молочної доріжки ближче до Землі. І така від неї ясність настає, що ми всі чуємо і знаємо: Христос родився!

Не забудьте записати свою дитину до Світлички СУА!

КОЛЯДКА

Слова: Ганна Черінь
Музика: Василь Шуга

Moderato

У Різдвом вітаємо вас господарі, щастя вам бажаємо

в хаті і в дворі. Заспівати можемо радісні слова:

Слава Сину Божому в день Його Різдва. Ми йдемо до вас колядувати

в хату чи в двір, чи впустисте нас до хати, чи

в хату чи в двір, чи впустисте нас до теплої хати

Ганна Черінь

К. Перелісна

КОЛЯДКА

Із Різдвом вітаємо вас, господарі,
Щастя вам бажаємо в хаті і в дворі.
Заспівати можемо радісні слова:
Слава Сину Божому в день Його Різдва.

Ми йдемо до Вас Колядувати.
Чи впустисте нас до хати?
Чи впустисте нас до теплої хати?
(повторити перший куплет).

ВІХОЛА

Віхола, віхола,
До мороза їхала,
Саночки мальовані,
Снігом наповані,
Кониками зайчики,
Сірі Побігачики.

Сани розігналися,
Зайчики злякалися,
Віхола схопилася,
В полі закрутилася.
Віхола, віхола,
Ти куди заїхала?

Історія однієї приязні

(До взаємин Ольги Кобилянської з Наталею Кобринською)

А як проходили роки Ольги Кобилянської? Про це оповідає частинно її щоденник, а частинно повість „Царівна“, що творилася тоді. Ці роки теж були важчими для молодої дівчини. Заважив на них не надмір подій, як у Н. Кобринської, а радше їх відсутність.

На те зложились причини особистого характеру. Життя родини Кобилянських змінилось. Брати уже відійшли з дому, — Максим одружився (це після його весілля О. Кобилянська їздила до Белелуї), Степан служив військовим, а Юліян пішов вчителювати до Сучави. Сестра Євгенія вийшла заміж 28 серпня 1886 р. Хата опустіла. Залишилась тільки Ольга з двома меншими братами.

Це зменшило також товариські контакти. Зосі Окуневської круглий рік не було вдома, інші молоді панни виїжджали з Кімполонгу на час карнавалу. Товариське життя немов пришикло у малому містечку. А може й не мало вже чару для молодої дівчини, що прагнула іншого, більш інтелектуального товариства. А роки йшли... Дівчина в віці 24-ох років уважалась уже мало що не приреченою на стародівочтво...

До того прийшло нещастя в їх родині. Сестра Євгенія ще перед заміжжям хворіла невилікувальною недугою. По одруженні їй погіршало і завдало батькам чимало жури. Хоч взаємини між обома сестрами не були найкращими, проте нещастя сестри Ольга глибоко сприйняла. Найбільше переживала вона тривогу матері, а й журу батька.

Становище батька взагалі в тому часі було скрутне. 20. серпня 1887 р. Ольга занотовує у своєму щоденнику, що якийсь румун Турдан почав проти батька процес і що це може сумно скінчитись для нього. Батько можливо піде передчасно на пенсію внаслідок

того і це означає, що їм доведеться покинути Кімполонг та перенестися на їх хутір Димку біля Серету.

Все це згущувало тині докруги неї. Треба пам'ятати те, що Ольга була дуже прив'язана до родини, кожне з рідні любила іншою любов'ю, а зокрема обожала матір. Дарма, що їй прийшлося зазнати кривди від братів, а упокорень від батька, вона забувала про це, коли котромусь із них грозило лихо. Тому ці родинні події насувались на неї немов гроза і затемнювали небосклін. Щораз більше трагічних ноток появляється у щоденних записках, щораз частіше трапляються упадки настрою. Це тим більше, що вигляди — замешкати в Димці позбавляли її навіть того контакту з людьми, що тепер існував. Це вона дуже вимовно описала в „Людині“, коли її Олена переноситься із своєю родиною на господарство.

Той, хто не проживав у безлюдних місцях, відірваний від усяких товариських зносин, тяжко працюючи в неустанній однакборній боротьбі з журбою, — той і не в силі оцінити наслідків такого життя на чутливу душу. Нема тяжчої кари для молодого живого духу, для бистроумних, енергічних, а надто ідеально уложених натур — як таке життя. Шумна се фраза, будьто би природа сама могла чоловіка вдоволити. Недбалим, до думання лінивим вона вистачає; вдовольняє вона і мешканців міста, що опускають галасливе товариство, щоби на свіжій воздусі скріпити зів'яле тіло: однак ніколи не вистачає вона для мислячих, діяльних людей.

Змовчу про такі хвили, в котрих переживала вона несказані муки, в котрих її молода душа, що бажала діяльності, силкувалась переломити вузькі границі, якими окружало її теперішнє життя. Як той спійманий орел, побивалась вона у в'язниці, ду-

мала неустанно про вихід з тої глухої однакборності; і як усе наново мусила переконуватися, що теперішнє життя дожидало її і в будучині. В таких хвилях сум страшний налягав на її душу... (О. Кобилянська: „Людина“).

Все ж таки і в тому часі Ольга Кобилянська писала. Про це є згадки тут і там у щоденнику. Дня 11. травня 1888 пише вона: „Я переглянула свою розпочату велику новелу — вона ядерна й тишить мене“. Це напевне мова про „Царівну“, що йшла рівнобіжно з „Людиною“.

Треба припускати, що писання давало їй певну полегкість. Вона вбудовувала свої мрії в інший світ і що більше тиснула її сіра дійсність, то краший вираз знаходила вона для цієї своєї туги.

А як взаємини із Наталею Кобринською? Впродовж повних двох літ у щоденнику немає ніоднієї згадки про неї. Призабулось розчарування з „Першим вінком“, через відсутність Зосі не було контакту, листування їх не в'язало.

А все ж таки дійшло до їх зустрічі у 1889 р. І це злучило наново ці дві жінки, що мали таке значення для української літератури та українського жіночого руху.

ІХ.

Дня 20. квітня 1889 є в щоденнику невеличка згадка, всунена між інші події, де авторка пише: „Маю їхати до Болехова, але воно мене не тишить...“

Ця згадка каже здогадуватись багато. Мусіло бути перед тим листування з Н. Кобринською, можливо що й якась захохта від Зосі з Цюриху. Але сам факт, що про це листування немає ніякої згадки і пей додаток, що „воно мене не тишить“ свідчить про відчуження і холод, що заіснували між ними.

Та й далше вона не поверта-

ється до цього запрошення, хоч у тому часі зайшла важлива подія в її житті — родина Кобилянських у липні того року перенеслась із Кімполонгу до Димки. Прощання із своїми улюбленими горами Ольга пережила дуже болюче. Хоча вона й любила лагідний підгірський краєвид Димки, що так гарно описаний у „Землі“, проте гори давали їй почуття величі, якого її душа потребувала. Весь цей процес зовсім відсунув на бік справу подорожі до Болехова, що мусіла бути подією в її одноманітному житті.

Дня 21. липня 1889 вона приїхала до Болехова. У щоденнику є кілька записів із того часу, що добре характеризують цю зустріч. Треба пригадати, що літо 1889 р. було оте бурхливе, яке коштувало Озаркевичам стільки хвилювань. Окрім Дегенів у Болехові гостювали й інші наддніпрянці, можливо були й гості з-поміж галичан.

Перша згадка про Наталю Кобринську віддає належне цій небуденній жінці.

„Це дуже інтелігентна і справді здібна жінка — вона надалеко випередила мене... правда, вона на багато старша мене, більше читала і коли їй лиш потрібно якоїсь книжки, то їй зараз її з усіх боків надсилають, її дуже підтримують і висувають, а я мушу тихо сидіти вдома, закопавшись у міщанському оточенні, без книжок і без проводу...“

Цей основний мотив їх взаємовідношення вийшов тут виразно на яву. Нерішучість їх положення була й основою давнішого реєсентименту. Але він уже переговірив в Ольги й вона могла порівнююче спокійно ствердити справжній стан. Цей момент можна навіть назвати переломовим. Від тієї хвилини вже немає в неї ніякого жалю й гніву до Н. Кобринської, навпаки — виростає інше почування, що ще не маємо змоги тут назвати.

Але побут у Болехові залишив ще один великий слід у думках Ольги. Тут вона вперше зустрілась із наскрізь інтелектуальним середовищем іншого покрою, яке жило на Буковині. Напевне не бракувало й там мистецьких зацікавлень в її знайомих та й обрії, що їх їй відкрила німецька література, були вселюдські, ши-

рокі. Але люди, що їх зустріла вона в гостинному домі Озаркевичів, не вважали мистецтво прикрасою своїх буднів, а жили для нього й суспільних справ. Вона згадує про двох гостей з України, що з них один своїм виглядом нагадував Гайне. „Обидва вони поступові, живуть для „громади“ і дбають про „суспільні справи“ і жіночу еманципацію, а також у великій мірі про літературу“. Згадує вона також про росіянина, що прибув з України. „Багато говориться про соціальні справи й літературу, а головне про жіноче питання — багато дечого я чую перший раз і хочу собі це добре запам'ятати“. Ця атмосфера інтелектуального насичення й плідних дискусій була напевно новиною для молодого дівчини. Правда, в записках виринає й ідеяли такі різні від тутешніх людей! „Почуваюсь чужою тут із ними і ховаю їх глибоко у своєму серці“. Але все ж таки ця зустріч із активними українцями в Болехові була першим її поглядом у той світ змагань, боротьби і росту, що ним проходив її народ. Вона ще почувається в ньому чужою і не знаходить контакту з ним, підкреслюючи відрубність своїх ідеалів. Але його багатство й вищість над добірним, але міщанським оточенням, а головне — живий пульс його життя заважив пізніше над тим, куди їй спрямувати свій шлях.

Окрім цієї інтелектуальної атмосфери О. Кобилянська зустрілась із ще одним новим для неї явищем — українською мовою в ужитку інтелігентської верстви. Як уже сказано, в домі Кобилянських уживалося німецької мови, подекуди польської, бо бабуня іншою не говорила. Українською мовою говорилося в Окуневських чи Устияновичів на теми щоденного побуту. А тут у дискусіях над найвищими матеріями свобідно вживалося цієї мови! Щоправда, це її не здивувало, бо вона чула від Зосі й іншого члена Озаркевичівського „трикутника“ Євгена про палкі дискусії на терені віденської „Січі“. А тут ствердила, що вчиться по-українськи й багато читає. Значить, хотіла б знайти доступ до того „чужого“ світу.

Ще один дрібний епізод пов'язаний із цим її побутом у Болехові. Живі товариські контакти Н. Кобринської потягали за собою різні гостини, між ними й одне весілля. Про нього є згадка 30. серпня 1889 із завваженням, що Ольга багато танцювала й дуже подобалась. Дещо раніше згадує вона про те, що Кобринська сватає її з двома українськими літераторами, з них один поганий з виду і вбогий, а другий багатий, але глухий... Це сказане мимоходом без великого зацікавлення. Дещо пізніше, коли Ольга вже повернулася до своєї Димки, Н. Кобринська післала їй світлицю Михайла Павлика. Отже треба припускати, що це той „поганий із виду і вбогий“ жених... Звісно, все це діялось без його відома. Але як багато воно говорить про намагання Н. Кобринської знайти пару для свого приятеля пера, що йому відмовила! Це ще один доказ, що в тому часі вона прихильно ставилась до нього й бажала йому найкращого, коли вважала його гідним такої жінки.

Дня 30. серпня — це останній запис у щоденнику, зроблений у Болехові. Невідомо, коли О. Кобилянська покинула його. Але певне, що цей побут залишив по собі глибокий слід.

X.

Із побутом Ольги Кобилянської в Болехові розпочалась нова доба у взаєминах цих двох жінок. Вона не тільки зблизила їх, але й накреслила певні лінії розвитку, що пробігали зовсім нарізно.

Наталія Кобринська була у своєму зеніті. Бурхливий 1889 р. приніс їй не тільки зустрічі з цікавими людьми, але й дав стимул до творчості. Тоді то постало оповідання „Виборець“, що його М. Грушевський ставить на перше місце посеред її писань. У 1890 р. написала вона оповідання „Жидівська дитина“, що погідно характеризує відмінну психіку дівчинки-жидівки. У тому ж році вона пробує ширшого полотно, замальовуючи в оповіданні „Ядзя і Катруся“ суспільну картину статевого взаємин паночки з двора і сільської дівчини.

(Продовження буде)

**БІБЛІОГРАФІЯ „ЖІНОЧОГО ПЕРА“
ЗА 1971 РІК**

Поезія

Коссовська, Алла: **Паморозь** — поезії. Нью Йорк, в-во „Карбі“, 1971. 78 стор.

Лятуринська, Оксана: **Ягілка**. По-смертне видання. Впорядник Оксана Соловей. Вінніпег-Нью Йорк, „Слово“, 1971. 52 стор.

Мазуренко, Галя: **Зелена яшірка** — збірка поезій. Лондон, накладом авторки, 1971. 127 стор.

Мазуренко, Галя: **Скит поетів** — збірка звичайних та сюрреалістичних поезій. Лондон, накладом авторки, 1971. 128 стор.

Мурович, Лариса: **Євшан** — поезії та поеми. Торонто, в-во „Світання“, 1971. 64 стор.

Мурович, Лариса: **Жар-птаха** — вибрані поезії. Торонто, в-во „Світання“, 1971. 47 стор.

Українка, Леся: **Палкі блискавиці** — вибір із творів. Лондон, вид. СУБ-у, 1971. 194 стор. (Серія: Література і мистецтво, кн. 2-га).

Українка, Леся: **Бояриня** — драматична поема. Торонто, вид. ОУК, 1971. 141 стор.

Українка, Леся: **Бояриня** — драматична поема. Нью Йорк, в-во Чарто-рійських („Говерля“), 1971. 47 стор.

Проза

Андієвська, Емма: **Герострати** — роман. Мюнхен, „Сучасність“, 1971.

Вовчок, Марко: **Маруся** — повість. З французького вид. П. Ж. Сталя. У 100-ліття першодруку. Торонто-Нью Йорк, ОПЛДМ, 1971. 159 стор.

Гуменна, Докія: **Родинний альбом**. Нью Йорк, „Слово“, 1971. 347 стор.

Кейван, Марія Адріяна: **Карвендель** — повість. Едмонтон, 1971. 232 стор.

Керч, Оксана: **Такий довгий рік**. Торонто, в-во „Гомін України“, 1971. 304 стор.

Коленська, Любов: **Павлів тріумф**. Нью Йорк, 1971. 205 стор.

Остромира, Марія: **Лемківщина в огні** — повість. Буенос Айрес, в-во Ю. Середяка, 1971. 264 стор.

Теснюк, Я.: **На Божих стежках** — оповідання і нариси. Рим, в-во ОО. Василіян, 1971. 304 стор.

Штуль, Катерина: **Поворот** — п'єса на 3 дії. Торонто, вид. Організації Українок Канади, 1971. 78 стор.

Ярославська, Дарія: **Під чужі зорі**. Частина 3-тя роману „Повінь“. Торонто, в-во „Добра книжка“, 1971. 258 стор.

Наука, публіцистика та інші

Животко-Чернова, Олександра: **Думи мої**. Нью Йорк, 1971. 290 стор.

Маркович, Зоя, упорядник: **Співають соловейки** — збірник пісень для вокального, жіночого тріо. Філадельфія, 1971. 78 стор.

На крилах пісень — збірник пісень на слова Лесі Українки. Торонто, Союз Українок Канади, 1971. 112 стор.

Рудницька, Мілена: **Невидимі стигмати**. Рим, Т-во за патріархальний устрій Української Католицької Церкви: видавничка комісія, 1971. 538 (17) стор.

Сім струн — для дівочих або шкільних хорів із супроводом фортепіана. Слова Лесі Українки, музика Мирона Федорова. Чикаго, накладом М. Фед. 1971. 1 стор.

Сомко, Надія. Макаренко, Сергій. (Монографія). (Англійською й українською мовами), Нью Йорк, Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського, 1971. ?? стор.

Сопінка, Марія: **По стопах Христа** — спогади. ЗСА, Українське Євангельське Об'єднання, 1971. 134 стор.

Україна — енциклопедія для молоді. Ред. Людмила Івченко-Коваленко. Савт Бавнд Брук, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у США, 1971. 271 стор.

Терлецька, Зеновія: **Українські страви** — давні приписи з галицької України. Філадельфія, США, 1971. 210 стор.

Збірники

П'ятдесят років 1921—1971 — пам'яткова книжка 1 Відділу США. Нью Йорк, 1971. 47 стор.

XVI Конвенція США 21, 22 і 23 травня 1971 р. на Союзівці, Кергонксон, Н. Й. США, 1971.

Література для дітей

Діма: **Кіт Музика**. Нью Йорк, вид. 83 Відділу США, 1971.

Ласовська, Мирослава: **Віщування старого дуба** — феєрія на дві дії з дитячих років Лесі Українки. Нью Йорк, ОЖ ЧСУ, 1971. 22 стор.

Мазуренко, Галя: **Киця**. Ілюстр. дітей. Лондон, в-во „Діти дітям“, 1971. 11 стор.

Мудрик-Мриц, Ніна: **Вогник** — вірші. Клівленд, вид. Пластового Музею, 1971. 31 стор.

Наша ялинка — листки до витинання. Філадельфія, „Освіта“, 1971. 4 листки.

Перелісна, Катерина: **Моїй Матусі** — віршики для дітей. Торонто-Трентон, ОПЛДМ, 1971. 15 стор.

Іншомовні

Woycenko, Olha: **“Slavic Archives in Canada”** — UVAN Collection in Winnipeg. I. Winnipeg, UVAN, 1971. 24 p.

Horbay, Z. & Woycenko, Olha, compilers: **Ukrainica Canadiana 1970**. Winnipeg, UVAN, 1971. 32 p.

Lukashewych-Polon, Oksana: **Maghreb al Aksa — The Far Sunset; poetry**. New York, 1971. 12 p.

Orel, Alexandra: **Imaginations — poetry**. New York, publ. by Artem Orel, 1971. 32 p.

Pazuniak, I. Natalia: **Lesia Ukrainka — Ukraine's Greatest Poetess**. New York, 1971. 22 p. (Reprint from Ukr. Quarterly).

Petrowska, Christine Elena: **Go away Sisyphus — poems**. New York, NY National Foundation, 1971. 85 p.

Prokopiw, Orysia: **An Introduction to Lesia Ukrainka**. Calgary, Canada, the Ukrainian Women's Assoc. of Canada, Olha Basarab Branch, 1971. 14 p.

Stechishin, Savella: **Traditional Ukrainian Cookery**. Fifth ed. Winnipeg, Trident Press, 1971. 497 p.

Tusya and the Pot of Gold. Written and illustrated by Yaroslava (Surmach-Mills) from an old Ukrainian Folkstale, New York, Atheneum, 1971.

Ukrainian Recipes for Festive Occasions. Cleveland, published by Home Economics' Committee of Branch 12 UNWLA 1971. 46 p.

Н. Ч.

Виховні матеріали

ЖІНОЧОЇ СЕСІЇ СКВУ

можна замовити в Централі США за надісланням 2 дол.

Леся Храплива: **Родинний дім і громадські установи**

Лада Прокоп: **Учителька в сучасній дошкільній установі**

Олена Климишин: **Українське дошкільня — сучасний стан і організаційна схема**

Ірина Тарнавська: **Виховання дитини дошкільного віку**

Іванна Гілевич: **Виховний ідеал української матері**

Леоніда Вертипорох: **Відповідальність української матері за молоде покоління**

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 8, ст. 1 — UKRAINIAN DESIGNS

Взір із рушника з Полтавщини

Printed by "America," 817 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123. U.S.A.